

ТОВ «Консультаційний центр»

**«Генеральний план с.Деревки
Полтавського району
Полтавської області»**

**ТОМ І.І.
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

Основні положення генерального плану

Директор ТОВ
«Консультаційний центр»

Лета В.В.

Головна архітекторка проєкту

Руденко Я.М.

Кваліфікаційний сертифікат

АА 004221

Перелік графічних матеріалів до проекту «Генеральний план с.Деревки
Полтавського району Полтавської області»

Позначення	Найменування	Примітка
1-ГП – 8-ГП	Схема розташування населеного пункту в системі розселення	Папка «Графічні матеріали»
	План існуючого використання території та схема існуючих планувальних обмежень	Папка «Графічні матеріали»
	Модель перспективного розвитку населеного пункту	Папка «Графічні матеріали»
	Генеральний план (основне креслення), та схема проектних планувальних обмежень	Папка «Графічні матеріали»
	Схема вулично-дорожньої мережі, міського (сільського) та зовнішнього транспорту	Папка «Графічні матеріали»
	Схема інженерного обладнання території	Папка «Графічні матеріали»
	Схема інженерної підготовки та захисту території	Папка «Графічні матеріали»
	План зонування території	Папка «Графічні матеріали»

Склад проекту:

Том I Пояснювальна записка

Том I.I Пояснювальна записка. План зонування території

Том II Графічні матеріали

Том III Вихідні дані, додатки, графічні матеріали в зменшеному вигляді

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				2

Перелік вихідних даних
до проекту «Генеральний план с.Деревки
Полтавського району Полтавської області»

Назва, вид документа (друкований, графічний)	Перелік вихідних даних та вихідні графічні матеріали
Друкований	Завдання на проектування Генерального плану, рішення органу місцевого самоврядування про розроблення Генерального плану
Друкований	Інформація щодо: населення, динаміки демографічного розвитку; адміністративного устрою населеного пункту; структури громадських територій; закладів культури та спорту; закладів освіти; лікувальних закладів; торгівельних закладів та закладів побутового обслуговування; житлової забудови; структури комунального господарства; транспортної інфраструктури; інженерної інфраструктури; господарського комплексу; об'єктів відпочинку та туризму; перерозподілу земель території проектування; даних публічної кадастрової карти; нормативно-грошової оцінки земель території проектування; результатів проведення громадських слухань з питань розроблення генерального плану. Інші матеріали(за наявності).
Матеріали в електронному вигляді	Картографічна підоснова території проектування М 1:2000.
Матеріали в електронному вигляді	Схема планування території Полтавської області (розробник - ДП Український Державний науково-дослідний інститут проектування міст «Діпромісто» імені Ю.М.Білоконя)
Графічні матеріали	Орієнтовна схема інженерних мереж (надана замовником)

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				3

З М І С Т

ВСТУП	5
Основні терміни та поняття	8
I. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА	10
1. Природні умови та інженерно-будівельна оцінка території	22
2. Аналіз реалізації діючого генерального плану	29
3. Еколого-містобудівне обґрунтування (стан навколишнього середовища) ..	29
4. Транспортна інфраструктура	31
5. Інженерне обладнання	31
II. ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	33
1. Транспортна інфраструктура	43
2. Інженерне обладнання та планувальні обмеження.....	44
2.1. Водопостачання.....	46
2.2. Каналізація	50
2.3. Санітарна очистка території.....	52
2.4. Електропостачання	54
2.5. Теплопостачання	56
2.6. Газопостачання.....	56
2.7. Телекомунікаційні мережі.....	57
2.8. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення	58
4. Озеленення, рекреаційне обслуговування та благоустрій території.....	59
4.1. Озеленення та рекреаційне обслуговування	59
4.2. Благоустрій території	61
5. Пропозиції щодо охорони навколишнього природного середовища	62
6. Пропозиції щодо охорони культурної та археологічної спадщини	79
III. МОДЕЛЬ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ	82
IV ОСНОВНІ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ.....	84
ДОДАТКИ	87

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				4

ВСТУП

Проект «Генеральний план с. Деревки Полтавського району Полтавської області» розроблений ТОВ «Консультаційний центр», відповідно до вимог:

Закону України Про регулювання містобудівної діяльності;

Закону України Про регулювання містобудівної діяльності;

Закону України Про архітектурну діяльність;

Закону України Про основи містобудування;

Закону України Про відходи;

ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій;

ДБН Б.1.1.– 15:2012 Склад та зміст генерального плану населеного пункту;

ДБН Б.1.1-22:2017 Склад та зміст плану зонування території;

ДБН Б.1.1-13:2012 Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях;

ДСТУ-Н Б В.1.1 – 27:2010 Будівельна кліматологія;

ДБН В.2.2-15-2019 Житлові будинки. Основні положення;

ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд для маломобільних груп населення;

ДБН В.2.2-9-2018 Будинки і споруди. Громадські будинки і споруди. Основні положення;

ДБН В.2.2-4:2018 Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти;

ДБН В.2.2-3:2018 Будинки і споруди. Заклади освіти;

ДБН В.2.5-20-2018 Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Газопостачання;

ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування;

ДБН В.2.5-75:2013 Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основи проектування;

ДБВ В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги;

ДБН В.2.5-23:2010 Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення;

ДБН Б.2.2-5:2011 Планування та забудова міст, селищ і функціонування територій. Благоустрій територій;

ДБН В.2.2-13-2003 Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди;

ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів;

ДСТУ 8767:2018 Пожежно-рятувальні частини. Вимоги до дислокації та району виїзду, комплектування пожежними автомобілями та проектування;

Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				5

Методики роздільного збирання побутових відходів, затв. Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.08.2011 №133;

ДСанПіН 2.2.2.028-99 Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України;

Правил пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ від 30.12.2014 № 1417;

та інших нормативних документів, а також ряду інших діючих законодавчих та нормативних документів з питань містобудування, на підставі завдання на проектування Замовника, відповідно до договору, укладеного із Замовником.

Генеральний план розроблено на актуалізованій картографічній основі у цифровій формі у місцевій системі координат, що має зв'язок із державною системою координат УСК-2000.

Основні показники генерального плану населеного пункту розраховані на етап 20 років.

Необхідність розробки даної роботи викликана в першу чергу потребою у впорядкуванні існуючих та виділенні нових територій для подальшого містобудівного та соціально-економічного розвитку населеного пункту загалом та взаємопов'язаного розвитку виробничих, сільбищних зон і транспортно-комунікаційних зв'язків зокрема.

У проекті визначені:

- заходи з охорони навколишнього середовища;
- сучасний стан та перспективи господарського комплексу населеного пункту;
- прогноз чисельності населення;
- обсяги та розміщення нового житлового будівництва;
- інженерне обладнання території;
- інженерна підготовка та захист території;
- розвиток транспорту, вулично-дорожня мережа;
- архітектурно-планувальна організація території тощо.

Вихідні дані для розроблення генерального плану підготовлені відповідними службами Замовника.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				6

Відомість учасників по розділам проєкту

Розділ	Посада	Прізвище	Підпис
	ГАП	Руденко Я.М.	
	Архітектор	Матвієнко І.А.	
	Інженерка-земплевпорядниця	Голець М.В.	
	Інженер	Щербаков В.К.	
	Економіст	Лєта В.В.	

Проект розроблений відповідно до чинних норм, правил та стандартів

Головний архітектор проєкту

Руденко Я.М.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				7

Основні терміни та поняття

Генеральний план населеного пункту є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови та іншого використання території населеного пункту.

Генеральний план населеного пункту розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

При розробленні генерального плану враховують:

- Генеральну схему планування території України;
- схеми планування окремих частин території України, областей, районів та їх окремих частин;
- стратегії, прогнози і програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території;
- чинну містобудівну документацію на місцевому рівні та проектну документацію;
- інформацію містобудівного, земельного та інших кадастрів;
- інвестиційні наміри юридичних і фізичних осіб щодо забудови та іншого використання території;
- спеціалізовані схеми, проекти і програми розвитку інфраструктури населеного пункту тощо.

Генеральний план визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації вулично-дорожньої та транспортної мережі, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища історичних населених пунктів, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

Строк дії генерального плану населеного пункту не обмежується.

Основні показники генерального плану населеного пункту розраховують на етап 15-20 років.

Попередня містобудівна документація була розроблена у вигляді Проекту планування і забудови с. Деревки Котелевського району Полтавської області у 1967 році – розробник проектний інститут «Укрміськбудпроект. Полтавський філіал».

Розрахункові показники генерального плану, що базуються на демографічному і соціально-економічному прогнозах, є орієнтовними.

План земельно-господарського устрою території населеного пункту розробляється згідно з основним кресленням генерального плану. Склад та зміст плану земельно-господарського устрою населеного пункту регламентується відповідною нормативною документацією з питань здійснення землеустрою. За-

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				8

тверджений план землеустрою стає складовою частиною генерального плану населеного пункту.

Розроблення генерального плану, внесення змін до нього здійснюються на актуалізованій картографічній основі у цифровій формі, як набір профільних геопросторових даних у місцевій системі координат, що має зв'язок із державною системою координат УСК-2000.

Додатково використані такі терміни та визначення позначених ними понять:

відсоток забудови - відношення площі під забудовою житлового будинку з урахуванням площі в контурах, що виступають, до площі земельної ділянки;

внутрішній транспорт - сукупність транспортних ліній і вузлів та рухомий склад для здійснення внутрішніх пасажирських та вантажних перевезень, що використовується у містах та інших населених пунктах;

демографічний прогноз - прогноз динаміки чисельності населення населеного пункту, територіальної громади і їх основних демографічних параметрів;

зовнішній транспорт - сукупність транспортних ліній і вузлів та рухомий склад, що забезпечують і обслуговують зовнішні зв'язки населеного пункту;

зона житлової забудови - зона населеного пункту, призначена для розміщення житлової забудови і пов'язаних з нею громадських центрів, підприємств повсякденного та періодичного обслуговування населення, зелених насаджень та вулично-дорожньої мережі;

зона обслуговування - територія, яка охоплена певними видами обслуговування населення, що мешкає на цій території;

інженерна інфраструктура - комплекс інженерних споруд і мереж;

міжселенне обслуговування - забезпечення адміністративних та соціальних потреб населення відповідної системи розселення комплексом розташованих у місті громадських центрів, установ та організацій обслуговування;

пожежне депо - будівля (споруда) для зберігання та технічного обслуговування пожежних автомобілів й оснащення, розташування особового складу пожежно-рятувального підрозділу;

радіус обслуговування - умовна нормативна відстань від закладів та установ повсякденного, періодичного або епізодичного обслуговування до житлових будинків або території житлової забудови населеного пункту, яка встановлюється документацією з просторового планування з урахуванням пішохідної чи транспортної доступності;

розрахунковий період - відрізок часу щодо планування населених пунктів та інших територій, що характеризується розрахунковими параметрами та показниками територіального, соціально-економічного розвитку, розвитку соціальної, інженерної, транспортної інфраструктури та природно-ландшафтного комплексу тривалістю 15-20 років;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							9
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

садибний будинок (індивідуальний будинок) - житловий будинок з присадибною ділянкою та господарськими спорудами, призначеними для одного домогосподарства;

садибна забудова - забудова, що сформована індивідуальними чи зблокованими житловими будинками;

система розселення - сукупність населених пунктів, об'єднаних сталими трудовими та культурно-побутовими зв'язками, орієнтованих на центр системи розселення;

соціальна інфраструктура - комплекс закладів, установ та підприємств обслуговування, які забезпечують соціальні запити населення у сфері охорони здоров'я, виховання й освіти, культури, фізичної культури та спорту, торгівлі, побутового, житлово-комунального обслуговування;

транспортна інфраструктура - система транспортних споруд і мереж;

функціональна зона - частина території населеного пункту з явно вираженою переважною функцією її містобудівного використання житлової, громадської, виробничої та рекреаційної, що відображається у документації з просторового планування;

функціональне зонування - визначення документацією з просторового планування належності території до відповідної функціональної зони;

щільність населення - відношення кількості населення до певної площі території;

щільність житлового фонду - відношення сумарної загальної площі квартир у житлових будинках до площі території відповідної територіальної одиниці;

щільність забудови - відношення площі під будівлями, включаючи виступаючі та нависаючі конструкції до загальної площі земельної ділянки.

І. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

Населений пункт розташований в лівобережній частині України на відстані 60 км від обласного центру, та на відстані 12 км від смт. Котельва.

Населений пункт знаходиться вздовж заплави річки Ворскла, яка протікає за його західною околицею із півночі на південь. До села прилягає ряд лісових масивів.

Через територію населеного пункту проходить обласна автомобільна дорога: О 17 10 131 Котельва – Деревки – /Суми–Полтава/. Зазначена класифікація автомобільної дороги наведена на початок розробки даної містобудівної документації і підлягає уточненню в подальшому, у зв'язку з трансформаційними та реорганізаційними процесами, що проводяться в Службі автомобільних доріг та пов'язаними з нею установами та організаціями.

Згідно із класифікацією, встановленою Державними будівельними нормами, населений пункт відноситься до групи великих сільських населених пунктів.

На території села Деревки розташовано ряд об'єктів культурної спадщини, а саме:

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				10

- пам'ятка історії місцевого значення – Меморіальний комплекс: Братська могила радянських воїнів, Пам'ятний знак полеглим воїнам односельчанам, затв. рішенням виконкому Полтавської облради народних депутатів від 23.04.1982 №247;
- об'єкт культурної спадщини – Меморіальна дошка на честь воїнів вчителів, полеглих на фронтах війни, затв. наказом управління культури облдержадміністрації від 19.10.2010 №358.

Крім того, у найближчих околицях села знаходяться об'єкти - пам'ятки археології:

- поселення, доба бронзи, ранній залізний вік, ранні слов'яни, за 0,1 км на північ від північної околиці села (ур. Гарди), І.М. Гавриленко, 1993 р.;
- поселення 3, доба бронзи, за 0,25 км на південний захід від західної околиці (куток Поділ), І.М. Гавриленко, 1993 р.

Також на території населеного пункту розташовано ботанічну пам'ятку місцевого значення «Дуб черешчатий».

Чисельність населення села Деревки на 01.01.2021 року становила 897 чол., територія населеного пункту станом на 01.01.2021 року складала 509,30 га.

Планувальні обмеження

Існуючі планувальні обмеження на території населеного пункту представлені санітарно-захисними зонами (СЗЗ) та смугами відведення та охоронними зонами: від виробничих підприємств, від об'єктів комунального призначення (кладовища).

Крім того, мають місце планувальні обмеження у вигляді прибережних захисних смуг водойм, та смуг відведення автомобільних доріг.

Узагальнена інформація відносно головних планувальних обмежень, з врахуванням існуючого стану, має наступний вигляд:

Таблиця 1

Назва об'єкту	Нормативна відстань, м	Примітки
Комунальні об'єкти		
Кладовища (діючі)	300	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173, ДСанПіН 2.2.2.028-99 Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України

Природоохоронні об'єкти					
Прибережні захисні смуги водойм		25/50	Водний кодекс України		
Лісовий масив хвойних порід		100	Правила пожежної безпеки в лісах України, Наказ Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 №278		
Лісовий масив змішаних порід		50	Правила пожежної безпеки в лісах України, Наказ Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 №278		
Лісовий масив листяних порід		20	Правила пожежної безпеки в лісах України, Наказ Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 №278		
Виробничі підприємства					
Виробничі підприємства		В залежності від класу шкідливості	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173		
Транспортна інфраструктура					
Обласні та районні автомобільні дороги		50	Обласні та районні автомобільні дороги		
Охоронні зони електричних мереж					
Уздовж повітряних ліній електропередачі - у вигляді земельної ділянки і повітряного простору, обмежених вертикальними площинами, що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх проводів за умови невідхиленого їх положення на відстань		2 метри - до 1 кВ 10 метрів - до 20 кВ 15 метрів - 35 кВ	Правила охорони електричних мереж, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 1997 року		

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							12
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

Існуючий стан використання території та територіальні ресурси

В цілому характер забудови населеного пункту є однорідним і представлений головним чином індивідуальною садибною житловою забудовою.

Територія населеного пункту в існуючих його межах складає 509,30 га.

Житлова забудова займає 33,32 % території населеного пункту.

Одночасно необхідно зазначити про інші складові території населеного пункту із значною питомою вагою, зокрема: території зелених насаджень 18,34 % та території сільськогосподарського використання – 38,14%.

Сучасний розподіл території населеного пункту має наступний вигляд:

Таблиця 2

№ з/п	Території	га	%
1.	Територія в межах населеного пункту, всього:	509,30	100,00
2.	Житлова забудова:	169,71	33,32
2.1.	в т.ч. садибна забудова	168,46	33,08
2.2.	в т.ч. багатоквартирна забудова	1,25	0,25
2.3.	в т.ч. блокована	0,00	0,00
3.	Громадська забудова	6,83	1,34
4.	Промислова та виробнича забудова	7,39	1,45
5.	Комунальні території	4,36	0,86
5.1.	в т.ч. кладовища	4,19	0,82
5.2.	в т.ч. комунальні території	0,17	0,03
6.	Території транспортної інфраструктури	25,05	4,92
7.	Зелені зони та зелені насадження:	93,43	18,34
7.1.	в т.ч. зелені насадження загального користування	82,26	16,15
7.2.	в т.ч. зелені насадження спеціального призначення	0,00	0,00
7.3.	в т.ч. зелені насадження рекреаційного призначення	0,00	0,00
7.4.	в т.ч. лісгосподарського призначення	11,17	2,19
8.	Загальна площа водних поверхонь на території населеного пункту	5,07	0,00
9.	Вільні від забудови території	197,39	38,76
9.1.	в т.ч. сільськогосподарського призначення	194,24	38,14
9.2.	в т.ч. заболочені території	3,15	0,62
10.	Територія інженерної інфраструктури	0,07	0,01

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				13

Соціальна інфраструктура

Соціальна інфраструктура населеного пункту має забезпечувати обслуговування населення через систему установ та організацій освіти, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, культури, побутового обслуговування, фінансів, зв'язку та іншого.

На даний час існуюча соціальна інфраструктура села Деревки представлена:

- амбулаторією загальної практики сімейної медицини;
- культурно-дозвільним комплексом (сільський будинок культури) із залом на 300 місць. Будівля знаходиться у задовільному стані;
- Деревківською ЗОШ I-II ступенів, яку відвідує 60 учнів;
- дошкільним навчальним закладом, який відвідує 16 дітей;
- відділенням поштового зв'язку Деревки Полтавської дирекції Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта».

Існуючий стан сільського будинку культури в селі Деревки характеризується наступними показниками:

Таблиця 3

№ з/п	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1.	Земельна ділянка	2849		
1.1.	Площа земельної ділянки	м.кв.		
1.2.	Форма користування земельною ділянкою (приватна власність, користування, оренда)	комунальна		
2.	Будівля	900		
2.1.	Загальна площа	м.кв.		
2.2.	Технічний стан (добрий, задовільний, не задовільний)	задовільний		
3.	Інженерне забезпечення (так/ні):			
3.1.	електропостачання	так		
3.2.	водопостачання	так		
3.3.	водовідведення	так		
3.4.	газопостачання	так		
3.5.	телефонізація	так		
4.	Чисельність працівників, чол.	4		
4.1.	в т.ч.:			
4.2.	фахівці, чол.	3		
4.3.	обслуговуючий персонал, чол.	1		
4.4.	відвідувачі, чол.	150		
4.5.	вихованці кружків та секцій, чол.	30		
4.6.	глядачі, чол.	300		

Існуючий стан будівлі Деревківського ЗЗСО І-ІІ ступенів характеризується наступними показниками:

Таблиця 4

№ з/п	Найменування	Одиниця ви-міру	Кількість	Примітка
1.	Земельна ділянка	239000		
1.1.	Площа земельної ділянки	м.кв.		
1.2.	Форма користування земе-льною ділянкою (приватна власність, кори-стування, оренда)	користування		
2.	Будівля	1203		
2.1.	Загальна площа	м.кв.		
2.2.	Технічний стан (добрий, задовільний, не задовільний)	задовільний		
3.	Інженерне забезпечення (так/ні):			
3.1.	електропостачання	так		
3.2.	водопостачання	так		
3.3.	водовідведення	так		
3.4.	газопостачання	Так		
3.5.	телефонізація	Так		
4.	Чисельність працівників, чол.	24		
	в т.ч.:			
4.1.	Службовці	17		
4.2.	Обслуговуючий персонал, чол.	7		
4.3.	Учні (вихованці, слухачі), чол.	60		

Існуючий стан будівлі закладу дошкільної освіти «Сонечко» в с. Деревки характеризується наступними показниками:

Таблиця 5

№ з/п	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1.	Земельна ділянка	6900		
1.1.	Площа земельної ділянки	м.кв.		
1.2.	Форма користування земельною ділянкою (приватна власність, користування, оренда)	комунальна		
2.	Будівля	760		
2.1.	Загальна площа	м.кв.		
2.2.	Технічний стан (добрий, задовільний, не задовільний)	задовільний		
3.	Інженерне забезпечення (так/ні):			
3.1.	електропостачання	так		
3.2.	водопостачання	так		
3.3.	водовідведення	так		
3.4.	газопостачання	Так		
3.5.	телефонізація	Так		
4.	Чисельність працівників, чол.	8		
	в т.ч.:			
4.1.	Службовці	3		
4.2.	Обслуговуючий персонал, чол.	5		
4.3.	Учні (вихованці, слухачі), чол.	16		

Існуючий стан будівлі амбулаторії в селі Деревки характеризується наступними показниками:

Таблиця 6

№ з/п	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1.	Земельна ділянка	800		
1.1.	Площа земельної ділянки	м.кв.		
1.2.	Форма користування земельною ділянкою (приватна власність, користування, оренда)	комунальна		
2.	Будівля	160		
2.1.	Загальна площа	м.кв.		
2.2.	Технічний стан (добрий, задовільний, не задовільний)	задовільний		
3.	Інженерне забезпечення (так/ні):			
3.1.	електропостачання	так		
3.2.	водопостачання	так		
3.3.	водовідведення	так		
3.4.	газопостачання	так		
3.5.	телефонізація	так		
4.	Чисельність працівників чол.	4		
	В т.ч.:			
4.1.	Лікарський персонал	3		
4.2.	Обслуговуючий персонал, чол.	1		
4.3.	Пацієнти, чол.	625		

Існуючий стан будівлі сільського будинку культури в селі Деревки характеризується наступними показниками:

Таблиця 7

№ з/п	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1.	Земельна ділянка	2849		
1.1.	Площа земельної ділянки	м.кв.		
1.2.	Форма користування земельною ділянкою (приватна власність, користування, оренда)	комунальна		
2.	Будівля	900		
2.1.	Загальна площа	м.кв.		
2.2.	Технічний стан (добрий, задовільний, не задовільний)	задовільний		
3.	Інженерне забезпечення (так/ні):			
3.1.	електропостачання	так		
3.2.	водопостачання	так		
3.3.	водовідведення	так		
3.4.	газопостачання	так		
3.5.	телефонізація	так		
4.	Чисельність працівників, чол.	4		
4.1.	в т.ч.:			
4.2.	фахівці, чол.	3		
4.3.	обслуговуючий персонал, чол.	1		
4.4.	відвідувачі, чол.	150		
4.5.	вихованці кружків та секцій, чол.	30		
4.6.	глядачі, чол.	300		

Також в селі Деревки функціонує 3 торговельних заклади.

Назва (власник)закладу: магазин «Гурман» Ткаченко Алла Юріївна

Таблиця 8

№ з/п	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1.	Земельна ділянка	300		
1.2.	Площа земельної ділянки	м.кв.		
1.3.	Форма користування земельною ділянкою (приватна власність, користування, оренда)	оренда		
2.	Будівля	50,0		
2.1.	Загальна площа	м.кв.		
2.2.	Технічний стан (добрий, задовільний, не задовільний)	задовільний		
3.	Інженерне забезпечення (так/ні):			
3.1.	електропостачання	так		
3.2.	водопостачання	Ні		
3.3.	водовідведення	Ні		
3.4.	газопостачання	Ні		
3.5.	телефонізація	Ні		
4.	Чисельність працівників, чол.	2		
	В т.ч.:			
4.1.	Робітники закладу торгівлі, чол.	2		
4.2.	Обслуговуючий персонал, чол.			
4.3.	Клієнти, чол.	310		

Назва (власник)закладу: магазин « Кооператор » Котелевське РСТ

Таблиця 9

№ з/п	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1.	Земельна ділянка	1290		
1.2.	Площа земельної ділянки	м.кв.		
1.3.	Форма користування земельною ділянкою (приватна власність, користування, оренда)	комунальна		
2.	Будівля	52,8		
2.1.	Загальна площа	м.кв.		
2.2.	Технічний стан (добрий, задовільний, не задовільний)	задовільний		
3.	Інженерне забезпечення (так/ні):			
3.1.	електропостачання	Так		
3.2.	водопостачання	Ні		
3.3.	водовідведення	Ні		
3.4.	газопостачання	Ні		
3.5.	телефонізація	Ні		
4.	Чисельність працівників, чол.	2		
	В т.ч.:			
4.1.	Робітники закладу торгівлі, чол.	2		
4.2.	Обслуговуючий персонал, чол.			
4.3.	Клієнти, чол.	500		

Назва (власник)закладу: магазин «Каштан» Кульбака Парасковія Михайлівна

Таблиця 10

№ з/п	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1.	Земельна ділянка	156		
1.2.	Площа земельної ділянки	м.кв.		
1.3.	Форма користування земельною ділянкою (приватна власність, користування, оренда)	оренда		
2.	Будівля	52,7		
2.1.	Загальна площа	м.кв.		
2.2.	Технічний стан (добрий, задовільний, не задовільний)	задовільний		
3.	Інженерне забезпечення (так/ні):			
3.1.	електропостачання	Так		
3.2.	водопостачання	Ні		
3.3.	водовідведення	Ні		
3.4.	газопостачання	Ні		
3.5.	телефонізація	Ні		
4.	Чисельність працівників, чол.	2		
	В т.ч.:			
4.1.	Робітники закладу торгівлі, чол.	2		
4.2.	Обслуговуючий персонал, чол.	-		
4.3.	Клієнти, чол.	500		

Наявні об'єкти комунального господарства:

До категорії підприємств комунального господарства в сільській місцевості відносяться: комунгоспи, готелі, пожежні депо, а також кладовища і громадські вбиральні.

Комунальні пожежні депо та комунальні підприємства на території населеного пункту відсутні.

На території населеного пункту розміщено ряд кладовищ, санітарно-захисні зони яких частково накладаються на територію житлової та громадської забудови.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				21

1. Природні умови та інженерно-будівельна оцінка території

Місцезнаходження, рельєф

Населений пункт розташований в лівобережній частині України на відстані 60 км від обласного центру, та на відстані 12 км від смт. Котельва.

Населений пункт знаходиться вздовж заплави річки Ворскла, яка протікає за його західною околицею із півночі на південь. До села прилягає ряд лісових масивів.

Рельєф території представляє собою пласку височину вздовж заплави річки Ворскла.

Клімат

У відповідності до архітектурно-будівельного кліматичного районування території України, населений пункт розташований в межах Північно-західного кліматичного району, основні показники якого наведено нижче у таблиці 11.

Таблиця 11

Температура повітря, °С				Кількість опадів за рік, мм	Відносна вологість у липні, %	Середня швид- кість ві- тру у сі- чні, м/с
Середня за		Абсо- лютний мінімум	Абсо- лютний максимум			
Січень	Липень					
Від -5	Від 18	Від - 37	Від 37	Від 550	Від 65	Від 3
До -8	До 20	До -40	До 40	До 700	До 75	До 4

Показники середньомісячної температури зовнішнього повітря наведені нижче у таблиці 12.

Таблиця 12

Мі- сяць	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
°C	-5,4	-4,6	0,3	8,6	15,3	18,5	20,2	19,1	13,7	7,6	1,3	-3,3

При цьому, значення температури зовнішнього повітря, які використо-
вуються в будівництві, мають наступні значення:

- середня за рік: 7,6 °C;
- найхолодніша доба (забезпечення 0,98): -29 °C;
- найхолодніша доба (забезпечення 0,92): -26 °C;
- найхолодніша п'ятиденка (забезпечення 0,98): -25 °C;
- найхолодніша п'ятиденка (забезпечення 0,92): -23 °C;
- найжаркіша доба (забезпечення 0,95): 28 °C;
- найжаркіша доба (забезпечення 0,99): 25 °C.

Тривалість періоду із середньодобовою температурою зовнішнього пові-
тря:

- ≤ 8 °C складає 180 діб (середня температура - 0,7 °C);
- ≤ 10 °C складає 197 діб (середня температура 0,1 °C);

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				22

- ≥ 21 °C складає 16 діб (середня температура 20,5 °C).

Дати переходу середньої добової температури повітря через 8 °C та 10°C восени та навесні (дати початку і закінчення опалювального сезону наведено нижче в таблиці 13.

Таблиця 13

Дати опалювального періоду			
Перехід через 8 °C		перехід через 10 °C	
Початок	Закінчення	початок	Закінчення
14.X	12.IV	4.X	19.IV

Детальна кліматологічна характеристика переважного напрямку вітру, його направленості і середній швидкості по місяцях наведена в таблиці 14.

Таблиця 14(початок)

Назва показника	Місяць					
	I	II	III	IV	V	VI
Переважний напрямок вітру	З	Сх	Сх	Пд	Пд	ПнЗ
Повторюваність, %	15	18	18	17	16	17
Середня швидкість, м/с	2,7	2,8	2,5	2,4	2,2	1,9
Назва показника	Місяць					
	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Переважний напрямок вітру	ПнЗ	Пн	З	З	З	З
Повторюваність, %	21	21	18	18	18	17
Середня швидкість, м/с	1,9	1,7	1,8	2,0	2,3	2,4

Кліматологічні характеристики відносної вологості зовнішнього повітря характеризуються показниками, наведеними в таблиці 15.

Таблиця 15(початок)

Назва показника	Місяць					
	I	II	III	IV	V	VI
Середня місячна відносна вологість повітря, %	85	83	80	68	63	67

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				23

Таблиця 15(продовження)

Назва показника	Місяць					
	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Середня місячна відносна вологість повітря, %	69	69	73	79	87	88

Кліматологічні характеристики опадів та снігового покриву по місяцям наведено в таблиці 16.

Таблиця 16(початок)

Назва показника	Місяць					
	I	II	III	IV	V	VI
Середня кількість опадів, мм	45	42	46	47	48	77
Середня наявність снігового покриву, дні	26	24	16	-	-	-
Назва показника	Місяць					
	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Середня кількість опадів, мм	68	62	56	46	52	51
Середня наявність снігового покриву, дні	-	-	-	-	4	22

Гідрогеологічні умови

На території проектування у відповідності з геологічною будовою, можна виділити ряд водоносних горизонтів, які відносяться до зони активного водообміну і використовуються для цілей водопостачання:

- водоносний горизонт в алювіальних пісках (Водовміщуючими породами є мілко зернисті, глинисті піски кварцового складу заплави. Покрівлею водоносного горизонту є суглинки, в підшві залягає водоносний горизонт харківських відкладів. Між даним водоносним горизонтом в пісках харківської світи існує гідравлічний зв'язок. Потужність водоносного горизонту коливається в межах 11-16 м і є слабо напірним. По хімічному складу вода даного горизонту відноситься до гідрокарбонатно-кальцієво-магнієвого та гідрокарбонатно-кальцієвого-натрієвого типів із сухим залишком до 1 г/дм³. Живлення водоносного горизонту здійснюється за рахунок інфільтрації атмосферних опадів, розвантаження в долину річки Хорол);

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				24

- в пісках харківської світи (Водовміщуючими породами є мілко- і тонкозернисті в різному ступені глинисті кварцово-глауконітові піски і алевроліти на глинистому цементі. Глибина залягання водоносного горизонту відповідає глибині покрівлі відкладів харківської світи. При наявності гідравлічного зв'язку між водоносними горизонтами алювіальних і харківських відкладів, рівень води останнього відповідає рівню водоносного горизонту алювіальних відкладів. Потужність водовміщуючих порід харківської світи складає в середньому 60 м. Горизонт слабо напірний. Величина напору 35-40 м. Глибина статичного рівня 2,2-10,0 м. Питомі дебет 0,25-0,83 м³/годину. По хімічному складу вода даного горизонту відноситься до гідрокарбонатно-натрієво-магнієво-кальцієві із сухим залишком до 0,5 г/дм³. Живлення горизонту здійснюється за рахунок фільтрування атмосферних опадів і перетікання підземних вод з вище- і нижчезалягаючих водоносних горизонтів;
- в пісках бучакської світи (Водовміщуючими породами є сірі, темно-сірі, мілко зернисті кварцові піски. Глибина залягання покрівлі горизонту змінюється від 112 до 126 м. Потужність водоносного горизонту складає 24,0-31,5 м. Водоносний горизонт бучацьких відкладів є напірним. Глибина п'езометричного рівня змінюється в межах 5,5-10,5 м, напору 103,3-115,4 м. Дебети експлуатаційних свердловин 2- 10 л/сек., при зниженні на 12-35 м. По хімічному складу вода даного горизонту відноситься до гідрокарбонатно-хлоридно-натрієві із сухим залишком до 1,7 г/дм³. Живлення горизонту здійснюється, в основному, за рахунок; фільтрації атмосферних опадів, а також за рахунок перетікання підземних вод з вище- і нижчезалягаючих водоносних горизонтів.

Зазначені гідрологічні умови потребують додаткового вивчення та уточнення на майбутніх стадія проектування.

Гідрологічні умови

Гідрографічну мережу території представляє річка Ворскла, що дренує територію з півночі на південь. Річка Ворскла належить до басейну річки Дніпро. За гідрографічним режимом річка Ворскла відноситься до рівнинних рік, яка живиться переважно сніговим і частково ґрунтовим живленням. Для річки є характерними весняні повені, низька літньо-осіння межень, що може перериватись дощовими повенями.

Русло річки помірно звивисте, місцями піщане, частіше мулисте і схильне до заростання. Нахил ріки незначний, що і обумовлює повільну течію.

Ґрунтовий покрив

Територія села розташована в смузі чорноземів, що є характерним для лісостепової зони, ґрунти переважно малогумусний чорнозем. В той же час пе-

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				25

вні гідрографічні умови обумовлюють певну особливість ґрунтового покриву. Так, в місцях, наближених до річки мають місце ґрунти – піски та супіски.

Прогноз чисельності населення, територіального розвитку та структури трудових ресурсів Сценарій демографічного розвитку

Прогноз чисельності населення та структури трудових ресурсів населеного пункту базується на матеріалах місцевої сільської ради про демографічні показники. Стратегії розвитку Полтавської області до 2020 року, затверджені рішенням двадцять шостої позачергової сесії обласної ради шостого скликання від 16 січня 2015 року; Комплексного демографічного прогнозу України на період до 2050 року, рекомендованого до друку Вченою радою Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України (витяг наведено в додатках).

Кількість жителів населеного пункту на даний час становить 897 чоловік.

Таблиця 17

Динаміка демографічного розвитку

№ з/п	Найменування	Чисельність по роках				
		2021	2020	2019	2018	2017
1.	Загальна чисельність населення	897	926	905	905	998
	в тому числі					
1.1.	Чоловічої статі	430	437	420	410	426
1.2.	Жіночої статі	467	489	485	495	447
2.	Діти в цілому, в т.ч.:	160	165	145	132	125
2.1.	Діти віком до 7 років	57	56	64	60	57
2.1.	Діти віком до 16 років	103	100	81	72	68
3.	Пенсіонери	249	260	247	243	238
4.	Прибуло до населеного пункту	23	21	12	17	23
5.	Вибуло з населеного пункту	16	21	22	12	21
6.	Померло	21	29	19	20	28

№ з/п	Найменування	Чисельність по роках				
		2021	2020	2019	2018	2017
1.	Працівники органів місцевого самоврядування	3	5	5	4	5
2.	Працівники, зайняті в сільському господарстві	45	45	45	42	45
	в тому числі:					
2.1.	Працівники сільськогосподарських підприємств	45	45	45	42	45
2.2.	Фермери	1	1	1	1	1
3.	Працівники промислових підприємств					
4.	Працівники закладів освіти	32	32	32	32	32
	в тому числі					
4.1.	Дошкільних закладів	8	8	12	12	12
4.2.	Початкових шкіл	-				
4.3.	Середніх шкіл	24	24	20	20	20
4.4.	Спеціальних шкільних закладів	-	-	-	-	-
5.	Працівники закладів культури та спорту	7	7	7	7	7
6.	Працівники охорони здоров'я	5	5	5	5	5
7.	Працівники торгівлі та побутового обслуговування	7	7	7	7	7
8.	Працівники комунального господарства	-	-	-	-	-
9.	Працівники зв'язку	2	2	2	2	2
10.	Працівники транспорту	-	-	-	-	-
11.	Інші працівники	11	11	11	11	
12.1.	Працівники, які приїжджають на роботу з інших населених пунктів	5	5	5	5	5
12.2.	Працівники, які виїжджають на роботу в інші населені пункти	35	28	30	25	27

Відповідно до наведених вище інформаційних матеріалів та досліджень, за найбільш вірогідними сценаріями демографічного прогнозу, чисельність населення по Україні в цілому впродовж найближчих 50 років скорочуватиметься досить швидкими темпами. Автори досліджень пояснюють це значною

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				27

втратою демографічного потенціалу: поширеними стандартами малодітності, низькою тривалістю життя, а також несприятливим міждержавним міграційним обміном.

Зазначені вище фактори мають місце і на території Полтавської області.

Таким чином, враховуючи наведені обставини, існує необхідність створення на території населеного пункту умов, які б у перспективі сприяли збереженню кількості населення на існуючому рівні та незначному його зростанні.

Крім того, на незначне збільшення кількості мешканців населеного пункту можуть вплинути проектні рішення відносно передбачення нових виробничих територій та створення нових робочих місць.

Враховуючи наведені вищевикладені обставини, при розробці генерального плану села була проаналізована можливість здійснення проектного демографічного розрахунку за декількома варіантами, зокрема:

- за методом статистичної екстраполяції, при якому передбачається екстраполяція зростання кількості населення на підставі даних за ряд попередніх років при незмінності діючого комплексу економічних умов;
- за методом зміни вікових категорій, при якому використовуються офіційні дані перепису населення. При цьому, перспективна чисельність населення визначається шляхом переходу з однієї вікової групи в іншу з врахуванням показників доживання до певного віку;
- за методом трудового балансу, при якому чисельність населення встановлюється в залежності від передбачуваних масштабів виробничого комплексу та необхідної кількості трудових ресурсів;
- за методом граничної демографічної наповнюваності територій, при якому перспективна чисельність жителів населеного пункту розраховується виходячи з планувальних особливостей населеного пункту, а також за наявності певних обмежень в територіальних ресурсах.

У підсумку ряд варіантів для розрахунку демографічного прогнозу було відхилено через певні обставини і припущення:

- метод статистичної екстраполяції було відхилено через відсутність такого основного фактору, як незмінність діючого комплексу економічних умов;
- метод зміни вікових категорій було відхилено через відсутність актуальних даних щодо перепису населення. Станом на 2018 рік всеукраїнський перепис проводився один раз - у 2001 році. Наступний перепис планується провести у 2020 році;
- метод трудового балансу було відхилено за тих обставин, що даний метод застосовується головним чином при розрахунку міст, а також при наявності на їх території містоутворюючих підприємств, установ, організацій.

Таким чином, в ході розробки проектних рішень було прийнято метод граничної демографічної наповнюваності територій, що в перспективі дасть можливість поступово нівелювати негативні тенденції демографічних показників по населеному пункту і забезпечити збереження кількості населення при незначному збільшенні до 1200 чоловік.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				28

2. Аналіз реалізації діючого генерального плану

Попередня містобудівна документація розроблена у вигляді Проекту планування і забудови с. Деревки Котелевського району Полтавської області у 1967 році – розробник проектний інститут «Укрміськбудпроект. Полтавський філіал».

Зазначена містобудівна документація розроблялась з врахування існуючих на той час наступних обставин:

- населений пункт, відповідно до діючого на той час проекту районного планування вважався перспективним населеним пунктом сільськогосподарської колгоспу «Більшовик», основним напрямком діяльності якої було здійснення сільськогосподарської діяльності за рядом різних напрямків: тваринництво та рослинництво;
- планувальна організація території населеного пункту була прийнята з врахуванням природних умов, існуючих вулиць, будівель та споруд виробничої та житлової забудови;
- планування збільшення кількості жителів населеного пункту до 1700 осіб.

За результатами аналізу матеріалів попередньої містобудівної документації необхідно зазначити, що він передбачав ряд заходів по збереженню розширенню та подальшому використанню існуючих установ, зокрема:

- будинку культури на 400 місць;
- адміністративних будівель і споруд;
- школи на 300 учнів;
- дитячого дошкільного закладу на 146 дітей;
- будинку для приїжджих;
- комбінату побутового обслуговування;
- амбулаторії з аптекою;
- розширення території житлової забудови;
- забезпечення населеного пункту централізованим водопостачанням.

Аналіз нинішнього стану населеного пункту дає підстави вважати про не виконання ряду заходів, передбачених попередньою містобудівною документацією.

Таким чином, можна зробити висновок, про необхідність передбачення ряду поточних проектних рішень, з метою продовження реалізації заходів, визначених попередньою містобудівною документацією.

3. Еколого-містобудівне обґрунтування (стан навколишнього середовища)

В цілому еколого-містобудівне обґрунтування побудоване виходячи із існуючого стану населеного пункту з врахуванням існуючих проблем та обмежень і має мету вирішити ряд завдань функціонально-планувальної організації.

Додатково, враховано ряд факторів, що обмежують розвиток населеного пункту, які мають місце на даний час, зокрема:

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				29

- розташування певної частини територій житлової та громадської забудови в межах санітарно-захисних зон існуючих виробничих підприємств та комунальних територій;
- відсутність достатніх територій, які б могли забезпечити розміщення об'єктів соціальної інфраструктури, для покращення умов проживання мешканців населеного пункту та прилеглих населених пунктів;
- відсутність вільної території, які б забезпечували потреби населення у масовому відпочинку.

Таким чином, функціонально-планувальна організація населеного пункту, що склалася, потребує вдосконалення за рахунок зовнішніх і внутрішніх територіальних резервів та впорядкування з метою поліпшення та розвитку планувальної структури, зокрема шляхом:

- збереження виробничих територій площею 7,39 га, які б могли в перспективі покращити стан працевлаштування мешканців населеного пункту та позитивно вплинути на демографічну ситуацію;
- удосконалення забудови на основі збереження існуючих капітальних і придатних до тривалої експлуатації будинків і споруд;
- розширення території індивідуальної садибної забудови на 10,48 га, з метою забезпечення потреб в індивідуальному житловому будівництві мешканців населеного пункту, територія житлової забудови яких на даний час знаходиться в межах існуючих санітарно-захисних зон та в межах інших планувальних обмежень;
- розширення територій під індивідуальну садибну забудову передбачається паралельно із створенням максимально комфортних умов проживання включаючи: розміщення поряд з територіями житлової забудови ділянок для розміщення громадських територій; максимальне обладнання територій нової житлової забудови спорудами інженерної інфраструктури: централізоване електро-, газо-, водопостачання, водовідведення;
- поступове припинення поховань на існуючих кладовищах, санітарно-захисні зони, яких накладаються на територію житлової забудови;
- проведення в подальшому поховань на новому кладовищі, яке розташоване на значному віддаленні від території житлової та громадської забудови;
- проведення додаткових досліджень, з метою визначення детальних заходів для реалізації заходів відносно зменшення площі заболочених територій;
- проведення інженерної підготовки та благоустрою територій;
- здійснення заходів щодо охорони й оздоровлення навколишнього середовища;
- озеленення внутрішньо-квартальних територій;
- реконструкцію системи озеленення населеного пункту з формуванням озелених територій спеціального призначення (санітарно-захисних зон у межах санітарних розривів до сельбищної зони).

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				30

4. Транспортна інфраструктура

Населений пункт розташований в лівобережній частині України на відстані 60 км від обласного центру, та на відстані 12 км від смт. Котельва.

Населений пункт знаходиться вздовж заплави річки Ворскла, яка протікає за його західною околицею із півночі на південь. До села прилягає ряд лісових масивів.

Через територію населеного пункту проходить обласна автомобільна дорога: О 17 10 131 Котельва – Деревки – /Суми–Полтава/. Зазначена класифікація автомобільної дороги наведена на початок розробки даної містобудівної документації і підлягає уточненню в подальшому, у зв'язку з трансформаційними та реорганізаційними процесами, що проводяться в Службі автомобільних доріг та пов'язаними з нею установами та організаціями.

Вулиці населеного пункту представляють собою розгалужену мережу, головних та житлових вулиць, які потребують благоустрою. Загальна довжина вулиць становить 20,6 км, в тому числі: вулиці з асфальтобетонним покриттям проїзної частини – 6,8 км, вулиці з ґрунтовим покриттям проїзної частини – 13,8 км.

Не всі вулиці мають відокремлених тротуарів для пішоходів.

Громадський пасажирський транспорт у населеному пункті відсутній.

5. Інженерне обладнання

Населений пункт частково забезпечений централізованим водопостачанням з використанням декількох артезіанських свердловин.

Існуюча забудова території населеного пункту централізованою системою водовідведення не забезпечена.

В населеному пункті частково організований збір відходів життєдіяльності людини, поточного ремонту квартир, місцевих опалювальних приладів на твердому паливі, а також різноманітних відходів із будинків загального призначення.

Населений пункт електрифікований. Електропостачання здійснюється повітряними лініями, трансформаторними підстанціями і забезпечується місцевим підприємством з електропостачання.

Населений пункт не забезпечений системами централізованого теплопостачання, крім багатопверхових житлових та громадських будинків. Питання теплопостачання вирішується кожним споживачем окремо за рахунок встановлення та експлуатації локальних систем.

Населений пункт газифікований. Газопостачання здійснюється з використанням інженерних мереж, що належать місцевому газопостачальному підприємству. Існуюча система газопостачання населеного пункту типу дворівнева. Газопроводами середнього тиску газ підводиться до ГРП(ШРП), де відбувається зниження до низького тиску.

Населений пункт телефонізований, є мобільний зв'язок та інтернет.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				31

Крім того, відповідно до інформації наданої замовником, поблизу населеного пункту розміщено радіотехнічний об'єкт. Санітарний паспорт даної споруди містить інформацію про те, що він не можуть здійснювати шкідливий вплив на стан здоров'я населення і є безпечними для довкілля, а отже немає необхідності встановлювати санітарно-захисні зони, враховуючи поверховість існуючої забудови.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				32

II. ОБГРУНТУВАННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Основними цілями територіального планування є створення сприятливого середовища життєдіяльності і сталого розвитку населеного пункту.

Враховано той фактор, що територія населеного пункту та рельєф місцевості має значний курортно-рекреаційний потенціал, що підтверджується можливістю реалізації відповідних проектних рішень, які враховують:

- можливість формування рекреаційних територій;
- наявність території із сприятливими природними особливостями.

При цьому, ряд проектних рішень запропоновано відповідно до основних положень Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 року № 168-р, яка передбачає, що однією з умов сталого розвитку сфери туризму та курортів є розвиток туристичних територій.

Крім іншого, у вказаній стратегії зазначено, що сфера туризму та курортів стає однією з основних галузей, що впливає на загальний стан і тенденції світової економіки, а також той фактор, що подолання негативних тенденцій, створення сприятливих умов для розвитку сфери туризму та курортів повинні стати пріоритетними напрямками прискорення економічного та соціального зростання країни (короткий витяг із Стратегії наведено в додатках).

Основними цілями територіального планування є створення сприятливого середовища життєдіяльності і сталого розвитку населеного пункту, як центру первинної системи розселення.

Крім того, при розробці загальної концепції соціального і територіального розвитку населеного пункту передбачаються заходи відносно:

- збереження виробничих територій на площі 7,39 га, які б могли в перспективі покращити стан працевлаштування мешканців населеного пункту та позитивно вплинути на демографічну ситуацію;
- удосконалення забудови на основі збереження існуючих капітальних і придатних до тривалої експлуатації будинків і споруд;
- розширення території індивідуальної садибної забудови на 10,48 га, з метою забезпечення потреб в індивідуальному житловому будівництві мешканців населеного пункту, територія житлової забудови яких на даний час знаходиться в межах існуючих санітарно-захисних зон та в межах інших планувальних обмежень;
- розширення територій під індивідуальну садибну забудову передбачається паралельно із створенням максимально комфортних умов проживання включаючи: розміщення поряд з територіями житлової забудови ділянок для розміщення громадських територій; максимальне обладнання територій нової житлової забудови спорудами інженерної інфраструктури: централізоване електро-, газо-, водопостачання, водовідведення;
- розширення площі громадської забудови та рекреаційного призначення, що дасть можливість передбачити території із сприятливими природними особливостями для організації:

- 5 рекреаційних зон поблизу водойм (загальною площею 4,03га);

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				33

- готелю-садиби зеленого туризму;
  - нового спортивного ядра з площею 0,93 га;
  - спортивних майданчиків;
  - 1 нового закладу торгівлі, закладу побутового обслуговування, закладу громадського харчування;
  - території для проведення ярмаркових заходів площею 0,24га;
  - 7 паркових/скверових зон з дитячими майданчиками;
  - розширення території закладу соціального захисту населення (з 0,37 га до 0,51га);
- розроблення проектної документації щодо встановлення (відновлення) меж населеного пункту;
  - розроблення проектної документації щодо визначення розмірів і меж водоохоронних зон та плану земельно-господарського устрою населеного пункту, згідно статті 87 Водного кодексу України(з доведенням до відому населення, всіх зацікавлених організацій рішення щодо меж водоохоронних зон і прибережно захисних смуг та водоохоронного режиму, який діє на цих територіях);
  - проведення інженерної підготовки та благоустрою територій;
  - здійснення заходів щодо охорони й оздоровлення навколишнього середовища;
  - озеленення внутрішньо-квартальних територій;
  - реконструкцію системи озеленення населеного пункту з формуванням озелених територій спеціального призначення (санітарно-захисних зон у межах санітарних розривів до сельбищної зони).

Заходи по функціонально-планувальній організації населеного пункту передбачають:

- упорядкування, благоустрій та розвиток мережі вулиць і проїздів;
- розміщення проектної території індивідуальної садибної забудови;
- озеленення внутрішньо-квартальних територій.

Населений пункт має достатню площу територій для формування озелених територій загального користування. Зону насаджень спеціального призначення пропонується сформувати на основі існуючих зелених насаджень загального користування.

Генеральним планом пропонується виконати благоустрій і додаткове озеленення в центральній частині населеного пункту.

Таким чином, розподіл території населеного пункту за результатами проектних рішень матиме наступний вигляд:

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				34

№ з/п	Території	га	%
1.	Територія в межах населеного пункту, всього:	513,87	100,00
2.	Житлова забудова:	178,36	34,71
2.1.	в т.ч.садибна забудова	177,11	34,47
2.2.	в т.ч. багатоквартирна забудова	1,25	0,24
3.	Громадська забудова	10,60	2,06
4.	Промислова та виробнича забудова	7,39	1,44
5.	Комунальні території	5,71	1,11
5.1.	в т.ч. кладовища	4,19	0,82
5.2.	в т.ч. комунальні території	1,52	0,30
6.	Території транспортної інфраструктури	38,20	7,43
7.	Зелені зони та зелені насадження:	93,60	18,21
7.1.	в т.ч. зелені насадження загального користування	67,57	13,15
7.2.	в т.ч. зелені насадження спеціального призначення	6,11	0,00
7.3.	в т.ч. зелені насадження рекреаційного призначення	8,75	1,70
7.4.	в т.ч. лісгосподарського призначення	11,17	2,17
8.	Загальна площа водних поверхонь на території населеного пункту	7,79	0,00
9.	Вільні від забудови території	171,56	33,39
9.1.	в т.ч. сільськогосподарського призначення	171,56	33,39
9.2.	в т.ч. заболочені території	0,00	0,00
10.	Територія інженерної інфраструктури	0,66	0,13

В цілому концепція генерального плану населеного пункту передбачає наступні основні напрямки:

- стратегія розвитку населеного пункту в першу чергу передбачає покращення стану працевлаштування мешканців населеного пункту та позитивно вплинути на демографічну ситуацію, а також створення сприятливих умов проживання мешканців населеного пункту, в тому числі і забезпечення житлових територій необхідним інженерним обладнанням (електро-, газопостачання, централізоване водопостачання, водовідведення);
- реалізація зазначеної стратегії в перспективі дасть можливість поступово нівелювати негативні тенденції демографічних показників по населеному пункту і забезпечити збереження кількості населення при незначному збільшенні до 1,200 тис. чоловік;
- подолання негативних тенденцій демографічних показників дасть можливість створити необхідні умови для соціально-економічного розвитку населеного пункту.

Узагальнена інформація відносно головних планувальних обмежень, з врахуванням проектних рішень, має наступний вигляд:

Таблиця 20

Назва об'єкту	Нормативна відстань, м	Примітки
Комунальні об'єкти		
Кладовища (недіючі із завершеним кладовищним періодом)	100	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173, ДСанПіН 2.2.2.028-99 Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України
Природоохоронні об'єкти		
Прибережні захисні смуги водойм	25/50	Водний кодекс України
Лісовий масив хвойних порід	100	Правила пожежної безпеки в лісах України, Наказ Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 №278
Лісовий масив змішаних порід	50	Правила пожежної безпеки в лісах України, Наказ Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 №278
Лісовий масив листяних порід	20	Правила пожежної безпеки в лісах України, Наказ Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 №278

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				36

Виробничі підприємства		
Виробничі та комунальні підприємства	В залежності від класу шкідливості	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173
Транспортна інфраструктура		
Обласні та районні автомобільні дороги	50	Обласні та районні автомобільні дороги
Зона охорони археологічного культурного шару		
Пам'ятки археології	50	ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій
Охоронні зони електричних мереж		
Уздовж повітряних ліній електропередачі - у вигляді земельної ділянки і повітряного простору, обмежених вертикальними площинами, що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх проводів за умови невідхиленого їх положення на відстань	2 метри - до 1 кВ 10 метрів - до 20 кВ 15 метрів - 35 кВ 20 метрів - 110 кВ	Правила охорони електричних мереж, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 1997 року

Динаміка демографічного прогнозу

Демографічна ситуація по регіону, де розташований населений пункт, змінювалась впродовж до останнього періоду на критичну, що спричинено домінуванням несприятливих демографічних тенденцій, до яких належать значне зменшення рівня народжуваності та шлюбності, збільшення рівня смертності та розлучень, очікуваної тривалості життя населення, скорочення рівня його старіння, від'ємний природний приріст і сальдо міграції тощо.

Одночасно необхідно зазначити про ряд окремих показників демографічного розвитку, яку дають підстави вважати про подолання негативних демографічних тенденцій по вказаному населеному пункту.

Таким чином, в ході розробки проектних рішень було прийнято метод граничної демографічної наповнюваності територій, що в перспективі дасть можливість поступово нівелювати негативні тенденції демографічних показників по населеному пункту і забезпечити збереження кількості населення при незначному збільшенні до 1200 чоловік. (Детальний опис сценарію демографічного прогнозу наведено вище).

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				37

Житловий фонд. Обсяги житлового будівництва і його розміщення.

Проектні рішення відносно обсягів житлового будівництва прийняті на підставі аналізу сучасного стану житлового фонду населеного пункту та аналізу демографічної ситуації.

Враховуючи наявність ряду негативних тенденцій і факторів, які можуть призводити до скорочення чисельності населення, проектним рішенням передбачається покращення існуючих умов проживання, головним чином за рахунок збільшення обсягів житлового фонду та підвищення його якісних характеристик.

Також враховано інформацію, яка надана відповідними підрозділами органів місцевого самоврядування населеного пункту.

Таким чином, визначення обсягів житлового будівництва в майбутньому здійснено з врахуванням наступних обставин:

- необхідність передбачення територій для розміщення житлового будівництва для мешканців населеного пункту, які на даний час проживають в межах існуючих санітарно-захисних зон;
- наявність території, яку можливо використати для житлового будівництва.

З врахуванням вищевикладеного територія для нової індивідуальної садибної житлової забудови передбачається в наступних обсягах: орієнтовно 42 ділянки по 0,25 га, в тому числі:

- I черга на площі 6,22 га - орієнтовно 25 ділянок по 0,25га;
- II черга на площі 4,26 га - орієнтовно 17 ділянок по 0,25га.

В ході реалізації проектних рішень, спрямованих на покращення існуючих умов проживання, проектна кількість будинків по проектуваній індивідуальній садибній забудові орієнтовно буде становити 42 одиниці.

Обсяги нового житлового будівництва, враховуючи середній розмір загальної площі в індивідуальній садибній забудові 150 м² та показника заселення житла – 3 чоловіка на житло, буде становити 6300 м².

Організація та розвиток об'єктів соціальної інфраструктури та громадського обслуговування

Проектними рішеннями передбачено організацію ряду об'єктів соціальної інфраструктури та громадського обслуговування, яка б створювала необхідні умови для забезпечення потреб населення різними видами послуг, що реалізуються установами і підприємствами обслуговування.

Організації та установи обслуговування об'єднуються за ознаками функціонального призначення та утворюють відповідні мережі:

- навчально-виховних закладів;
- установ культури;
- закладів охорони здоров'я;
- закладів фізкультури та спорту;
- підприємств торгівлі, громадського харчування, побутового та комунального обслуговування;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				38

- органів управління та підприємств зв'язку.

Розрахунок об'єктів соціальної інфраструктури та громадського обслуговування проведено у відповідності до нормативних вимог державних будівельних норм України, а також інших законодавчих та нормативних документів з питань містобудування.

Крім іншого, проектні рішення враховують демографічний прогноз, величину населеного пункту, виробничий та соціально-культурний потенціал.

В підсумку, розрахунок має мету створення умов для забезпечення населення послугами відповідного виду та якості, зокрема:

- забезпеченість навчально-виховними закладами;
- вдосконалення мережі діяльності закладів охорони здоров'я;
- розвиток та впорядкування об'єктів культури;
- підвищення рівня побутового обслуговування.

Заклади освіти

Дошкільні навчальні заклади

Мережі дошкільних закладів формуються на міжсільбищній основі в межах адміністративних районів з урахуванням розвитку транспортних зв'язків між населеними пунктами.

Відповідно до демографічного прогнозу вікова група дітей до 6 років складатиме 7,2 % від загальної кількості населення. Згідно вимог державних будівельних норм, нормативна величина забезпеченості населеного пункту дошкільними закладами, в частині їх місткості, має становити не менше 100% дітей дошкільного віку.

На підставі проведених розрахунків, на розрахунковий період генерального плану ємність дошкільного навчального закладу має становити:

(кількість жителів населеного пункту з врахуванням проектних рішень) $\times 0,072 \times 1,00 = 1200 \times 0,072 \times 1,00 = 86$ дітей.

На момент розроблення проекту генерального плану в населеному пункті функціонує дошкільний навчальний заклад «Сонечко» Деревківської сільської ради, який відвідує 16 дітей.

Проектні пропозиції передбачають використання даного закладу для задоволення потреб у дошкільних навчальних закладах населення, з одночасним збільшенням його нормативної наповнюваності до 90 дітей.

Додатково потрібно враховувати, що місткість та організаційна структура комплексів дошкільних закладів має визначатися завданням на проектування за узгодженням з органами освіти та охорони здоров'я.

Загальноосвітні школи

Мережі шкільних закладів формуються на міжсільбищній основі в межах адміністративних районів з урахуванням розвитку транспортних зв'язків між населеними пунктами.

Розрахунок показників забезпеченості навчальними закладами проведено з врахуванням демографічної структури населення шкільного віку, а також з врахуванням можливого збільшення жителів з врахуванням проектних рішень.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				39

Відповідно до демографічного прогнозу вікова група дітей від 6 до 17 років складатиме 12,9 % від загальної кількості населення.

На даний час на території населеного пункту розташована Деревківська ЗОШ І-ІІ ступенів, яку відвідує 60 учнів.

Відповідно до демографічного прогнозу вікова група дітей від 6 до 17 років складатиме 12,9 % від загальної кількості населення.

В той же час, проектні рішення передбачають покращення якості забезпечення населеного пункту навчальними закладами, що в майбутньому може мати позитивний вплив на покращення демографічної ситуації. Таким чином, проектні рішення передбачають забезпеченість населеного пункту шкільними закладами на рівні 100% дітей шкільного віку.

На підставі проведених розрахунків, на розрахунковий період ємність шкільного навчального закладу для населеного пункту має становити: $1200 \times 0,129 \times 1,0 = 154$ учня.

Додатково потрібно враховувати, що місткість та організаційна структура шкільних навчальних закладів має визначатися завданням на проектування за узгодженням з органами управління освіти та охорони здоров'я.

Лікувально-профілактичні заклади

Державні будівельні норми передбачають, що мережа лікувально-профілактичних закладів формується у межах адміністративного району на міжселенній основі. До неї входять центральна районна лікарня, районні та дільничні лікарні, лікарські амбулаторії, а також фельдшерсько-акушерські та фельдшерські пункти, центральні районні аптеки, госпрозрахункові аптеки загального типу, аптечні кіоски та аптечні пункти І та ІІ груп, профілакторії та санаторії.

З метою забезпечення населення первинною медичною (медико-санітарною допомогою), в населеному пункті розміщено амбулаторію загальної практики сімейної медицини.

Проектним рішенням передбачається збереження існуючого закладу охорони здоров'я.

Додатково потрібно враховувати, що місткість та організаційна структура лікувально-профілактичних закладів має визначатися завданням на проектування за узгодженням з установами охорони здоров'я.

Культурно-освітні установи

Мережі культурно-просвітніх закладів формуються на міжсільбищній основі в межах адміністративних районів з урахуванням розвитку транспортних зв'язків між населеними пунктами.

В населеному пункті розміщено культурно-дозвільний комплекс (сільський будинок культури) із залом на 300 місць.

Враховуючи той фактор, що рядом проектних рішень передбачається створення сприятливого середовища життєдіяльності і сталого розвитку населеного пункту, існує необхідність відносно реконструкції діючого будинку ку-

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				40

льтури. Проведення реконструкції здійснити на основі окремого завдання на проектування.

Підприємства та заклади роздрібної торгівлі

Державними будівельними нормами передбачено, що торговельне обслуговування здійснюється торговельними підприємствами і складається із таких основних груп:

- підприємства комплексного характеру у складі кількох магазинів, а також об'єкти громадського харчування та побутового обслуговування (торговельні центри);
- універсальні, спеціалізовані магазини, а також підприємства торгівлі товарами повсякденного попиту.

Крім того, встановлені вимоги відповідно до яких, мережа роздрібних торговельних підприємств формується з урахуванням часової доступності окремих підприємств і центрів різного функціонального призначення. Заклади торгівлі обслуговують населення, яке проживає в межах 25-30-хвилинної пішохідної доступності, на відстані близько 2 км. Тимчасова доступність підприємств міжселенного обслуговування у місцевих куштових центрах обмежується 2-годинною транспортною доступністю, в адміністративному центрі - 1-годинною.

На даний час в населеному пункті функціонує 3 торговельних заклади.

Проектним рішенням передбачається розширення площі громадської забудови, що дасть можливість передбачити території для організації:

- 1 нового закладу торгівлі, закладу побутового обслуговування, закладу громадського харчування;
- території для проведення ярмаркових заходів площею 0,24га.

Органи управління і зв'язку

До органів управління та зв'язку в сільській місцевості державні будівельні норми відносять: виконкоми сільських та селищних рад, сільські комітети (комітети старійшин), адміністративні будинки сільгоспвиробництва, філії ощадних банків, відділення зв'язку.

Розміщення органів управління передбачається у відповідності з адміністративним та господарським статусом населених пунктів.

Сільська рада знаходиться у приміщенні, яке перебуває в доброму стані.

Забезпечення мешканців сільської ради послугами поштового зв'язку здійснюється відділенням поштового зв'язку Деревки Полтавської дирекції Публічного акціонерного товариства «Укрпошта».

Проектним рішенням передбачається збереження існуючого розташування сільської ради та відділення поштового зв'язку.

Заклади фізкультури та спорту, зони відпочинку

При плануванні території населеного пункту необхідно забезпечити створення сприятливих умов, а також визначити території для розміщення місць відпочинку населення та занять спортом.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				41

Проектним рішенням передбачається розмістити:

- 5 рекреаційних зон поблизу водойм (загальною площею 4,03га);
- готелю-садиби зеленого туризму;
- нового спортивного ядра з площею 0,93 га;
- спортивних майданчиків;
- 1 нового закладу торгівлі, закладу побутового обслуговування, закладу громадського харчування;
- території для проведення ярмаркових заходів площею 0,24га;
- 7 паркових/скверових зон з дитячими майданчиками.

При організації території для проведення культурно-масових заходів біля води необхідно забезпечити дотримання вимог Правил охорони життя людей на водних об'єктах України, затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10.04.2017 року № 301, в тому числі і щодо організації та функціонування рятувальних постів.

Комунальні підприємства

На даний час на території населеного пункту розміщено ряд кладовищ, санітарно-захисні зони яких частково накладаються на територію існуючої житлової забудови.

Проектні пропозиції враховують проведення поховань в подальшому на кладовищі із вжиттям необхідних заходів, які б забезпечували дотримання умов щодо розміщення території житлової та громадської забудови відносно санітарно-захисної зони.

Протипожежні заходи

Пожежні депо на території населеного пункту відсутні.

Враховуючи перспективу розвитку населеного пункту, а також потенційну можливість збільшення кількості населення до 1,200 тис. жителів, проектним рішенням передбачається створення в населеному пункті пожежного депо(центру громадської безпеки) на 2 автомашини на земельній ділянці площею 0,82 га, для потреб села Деревки та прилеглих населених пунктів, що відповідає вимогам ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»(п. 50 Додаток Е.4) та ДСТУ 8767:2018(табл. 9.1)).

Додатково необхідно зазначити, що при реалізації проектів водо постачання населеного пункту, необхідно передбачити ряд протипожежних заходів, зокрема:

На розрахунковий період на території населеного пункту передбачається гасіння пожеж методом зовнішнього пожежогасіння.

Витрата води на зовнішнє пожежогасіння в населеному пункті та кількість одночасних пожеж прийнято згідно вимог державних будівельних норм. Витрата складає 10,0 л/с на одну пожежу, а кількість одночасних пожеж – 1 шт. Розрахунковий час зовнішнього пожежогасіння – 3 години.

Відповідно до вимог державних будівельних норм, розрахункова витрата води на зовнішнє пожежогасіння повинна бути забезпечена при найбільшій витраті води з системи водопостачання на інші потреби. З метою забезпечення

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				42

витрат води на зовнішнє пожежогасіння протягом 3 годин витрата води має становити $= (10 \text{ л/с} \times 3600 \times 3) / 1000 = 108 \text{ м}^3$.

Витрата води на зовнішнє пожежогасіння в населеному пункті та кількість одночасних пожеж прийнято згідно вимог державних будівельних норм. Витрата складає 10,0 л/с на одну пожежу, а кількість одночасних пожеж – 1 шт. Розрахунковий час зовнішнього пожежогасіння – 3 години. Об'єм води на зовнішнє пожежогасіння складе 108 м.куб. Протипожежний запас води з урахуванням тригодинного зовнішнього гасіння пожежі, пропонується зберігати у резервуарах водонапірних башт.

При цьому необхідно врахувати вимоги державних будівельних норм, відповідно до яких:

- пожежні резервуари або водойми слід розміщувати за умови обслуговування ними будівель, які знаходяться в радіусі 200 м за наявності пожежного автомобіля, обладнаного пожежним насосом;
- подачу води в будь-яку точку пожежі необхідно забезпечувати з двох сусідніх резервуарів або водойм;
- подачу води для заповнення пожежних резервуарів потрібно передбачати з водопровідних мереж по пожежних рукавах довжиною до 250 м.

Розрахунок необхідної ємності резервуарів водонапірних башт з урахуванням зберігання протипожежного та регульовального об'ємів пропонується виконувати на подальших стадіях проектування (стадії «Проект» і «Робоча документація»).

Одночасно необхідно передбачити влаштування під'їзду з твердим покриттям та пристосування водонапірних башт для відбору води пожежно-рятувальною технікою будь-якої пори року, відповідно до вимог п.2.1 пп.11 Розділу V НАПБ А.01.001-2014 та п.13.2.3 ДБН В.2.5-74:2013).

Крім того, проектні рішення передбачають розміщення місць для забору води на пожежогасіння з існуючих водойм, до яких передбачається влаштування під'їздів з покриттям, а також майданчиків (пірсів) розміром не менше 12м на 12м.

1. Транспортна інфраструктура

Населений пункт розташований в лівобережній частині України на відстані 60 км від обласного центру, та на відстані 12 км від смт. Котельва.

Населений пункт знаходиться вздовж заплави річки Ворскла, яка протікає за його західною околицею із півночі на південь. До села прилягає ряд лісових масивів.

Через територію населеного пункту проходить обласна автомобільна дорога: О 17 10 131 Котельва – Деревки – /Суми–Полтава/. Зазначена класифікація автомобільної дороги наведена на початок розробки даної містобудівної документації і підлягає уточненню в подальшому, у зв'язку з трансформаційними та реорганізаційними процесами, що проводяться в Службі автомобільних доріг та пов'язаними з нею установами та організаціями.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				43

Вулиці населеного пункту представляють собою розгалужену мережу, головних та житлових вулиць, які потребують благоустрою. Загальна довжина вулиць становить 20,6 км, в тому числі: вулиці з асфальтобетонним покриттям проїзної частини – 6,8 км, вулиці з ґрунтовим покриттям проїзної частини – 13,8 км.

Не всі вулиці мають відокремлених тротуарів для пішоходів.

Громадський пасажирський транспорт у населеному пункті відсутній. На графічних матеріалах проекту генерального плану передбачено місця влаштування додаткових проектних зупинок громадського транспорту.

2. Інженерне обладнання та планувальні обмеження

Даний розділ передбачає загальні вимоги до режиму використання земельних ділянок, по яких проходять інженерні та транспортні комунікації, та до ділянок, які потрапляють в санітарно-захисні зони від цих комунікацій, вимоги до експлуатації та проектування інженерних мереж, а також режим використання земельних ділянок, що потрапляють в санітарно-захисні зони від промислових та комунальних підприємств, водоохоронні зони, інші санітарно-захисні зони.

Всі роботи з інженерного обладнання населеного пункту повинні здійснюватись відповідно до генерального плану та розроблених в його складі схем або проектів інженерних мереж: водопостачання, газопостачання, теплопостачання, телефонізації, освітлення, проекту вуличного і транспортного розвитку села, озеленення, охорони навколишнього середовища.

Проектна документація на будівництво або реконструкцію інженерних комунікацій, споруд має розроблятися з урахуванням максимального забезпечення населеного пункту комунальними послугами: каналізацією, водопостачанням, теплопостачанням, електропостачанням, телефонізацією, радіофікацією, газифікацією, збором та вивезенням сміття.

При реконструкції існуючих будівель, забудові кварталів необхідно керуватися комплексним проектом інженерного забезпечення, який передбачає реконструкцію наявних інженерних комунікацій і споруд з урахуванням вимог державних будівельних норм і методів їх прокладання.

При прокладанні інженерних комунікацій і розміщенні споруд необхідно враховувати: порядок взаємного розташування нових поряд з існуючими мережами і можливість їх подальшого розвитку, максимальне збереження існуючого дорожнього покриття, збереження і надійне функціонування інженерних комунікацій, максимальне збереження існуючих зелених насаджень.

Забезпечити замовлення проекту землеустрою щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг відкритих водотоків в межах населеного пункту, з метою визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режимів ведення господарської діяльності в них для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				44

Проект узгодити з власниками землі, землекористувачами, Міндовкіллям, Держводагентством та територіальними органами Держгеокадастру і затвердити відповідними місцевими органами виконавчої влади або виконавчими комітетами рад.

Санітарно-захисні та охоронні зони від інженерних комунікацій

В межах встановлених СЗЗ та охоронних зон газопроводів забороняється:

- споруджувати житлові, громадські, садові та дачні будинки;
- розташовувати автозаправні та авто газозаправні станції і склади паливно-мастильних матеріалів;
- виділяти земельні ділянки для будівництва будь-яких гаражів і автостоянок, садових і дачно-садових товариств та будівництва паралельно трубопроводу, автошляхів I-V категорій та залізниць;
- влаштовувати будь-які звалища, виливати розчини кислот, солей та лугів, що спричиняють корозію;
- влаштовувати спортивні майданчики, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту, організовувати будь-які заходи, пов'язані з масовим скупченням людей, не зайнятих виконанням дозволених у встановленому порядку робіт, та інше.

Для повітряних і кабельних ліній електропередачі, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв (далі - електричні мережі) всіх напруг встановлюються охоронні і санітарно-захисні зони, розміри яких залежать від типу і напруги енергооб'єкту.

Використання земельних ділянок в охоронних і санітарно-захисних зонах електричних мереж повинно бути письмово узгоджено з власниками цих мереж, державними органами пожежної охорони та санітарного нагляду.

В охоронних і санітарно-захисних зонах електричних мереж забороняється:

- будувати житлові, громадські, садові та дачні будинки;
- розташовувати автозаправні станції або сховища паливно-мастильних матеріалів;
- влаштовувати спортивні майданчики для ігор, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту.

В охоронних і санітарно-захисних зонах ЛЕП напругою до 330 кВ включно, якщо затвердженою містобудівною документацією не передбачено іншого виду використання цих земель, дозволяється розміщення виробничих будинків і споруд та колективних гаражів і відкритих стоянок легкових транспортних засобів.

В охоронних зонах ЛЕП напругою 110-220 кВ допускається за технічними умовами власників цих мереж та органів державної пожежної охорони розташування колективних гаражів легкових транспортних засобів, виробничих будинків і споруд, виконаних із вогнетривких матеріалів, та під'їздів до них в межах всієї охоронної зони, в тому числі під проводами ЛЕП.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				45

Технічні умови повинні містити вимоги чинних нормативних актів з будівництва, експлуатації, охорони, пожежної та електричної безпеки енергетичних об'єктів.

До системи санітарно-гігієнічних планувальних обмежень відносяться СЗЗ від об'єктів, що мають прояви перевищення нормативно-допустимих рівнів напруження електромагнітного фону (РЛС, т/а, ретранслятори). СЗЗ від даних об'єктів визначаються спеціальними розрахунками відповідно діючих нормативних документів.

Територія санітарно-захисної зони має бути розпланованою та упорядкованою. Мінімальна площа озеленення санітарно-захисної зони в залежності від ширини зони повинна складати: до 300 м - 60%, від 300 до 1000 м - 50%, понад 1000 м - 40%.

З боку сільбищної території необхідно передбачати смугу дерево-чагарникових насаджень шириною не менше 50 м, а при ширині зони до 100 м - не менше 20 м.

Проект організації санітарно-захисної зони слід розробляти в комплексі з проектом будівництва (реконструкції) підприємства з першочерговою реалізацією заходів, передбачених у зоні.

2.1. Водопостачання

Населений пункт частково забезпечений централізованим водопостачанням з використанням декількох артезіанських свердловин (в основному центральна частина населеного пункту).

Враховуючи вищевикладене, в даному проектному рішенні зроблено попередній розрахунок потреби населеного пункту з врахуванням проектно-житлової забудови та існуючих вимог Державних будівельних норм та проектних рішень, а саме:

- ступінь благоустрою житлової забудови - житлова забудова, обладнана внутрішнім водопроводом і локальною каналізацією з ваннами і місцевими водонагрівачами;
- середньодобова норма питного водоспоживання на одного жителя - 150 л/добу;
- проектна чисельність населення 1,200 тис. чол.

Таким чином, за результатами проведених розрахунків показники питного водоспоживання будуть мати наступні значення:

Розрахункове (середнє за рік) добове споживання питної води населенням= (середньодобова норма споживання, л/добу на одного жителя)х(проектна чисельність населення)/1000=150х1200/1000=180,0 м³/добу;

максимальне(середнє за рік) добове споживання питної води населенням= (середньодобова норма споживання, л/добу на одного жителя)х(проектна чисельність населення)/1000*1,2=150х300/1000х1,2=216,0 м³/добу.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				46

При вирішенні питання забезпечення території всього населеного пункту централізованим водопостачанням може виникнути необхідність в облаштуванні нових джерел (свердловин).

Потрібна кількість робочих водозабірних артезіанських свердловин на розрахунковий період для забезпечення розрахункових потреб села при 24-х годинній роботі насосів і дебітом – 10 м³ /год (відповідно існуючих аналогів) становить:

$$N_{\text{свердл}} = 216,0 / 24 \times 10 = 0,9, \text{ (шт.)}$$

Розрахункову кількість робочих свердловин прийнято 1 шт. Кількість резервних свердловин для водозабору прийнято згідно з ДБН В.2.5-74:2013 табл. 10 і становить 1 шт. Загальна розрахункова кількість свердловин для села Деревки складе 2 шт з урахуванням існуючої.

При виборі джерела водопостачання необхідно враховувати вимоги чинного законодавства, відповідно до яких для водопостачання можуть використовуватись:

- води з підземних водоносних горизонтів, інфільтраційні та підруслові;
- поверхневі природні водойми (водотоки, ріки, канали, озера, водосховища, ставки, моря), а також наливні водосховища з підведенням до них води із природних поверхневих джерел.

Допускається використання декількох джерел водопостачання з різними гідрологічними або гідрогеологічними характеристиками.

Вибір джерела водопостачання має бути обґрунтований за результатами топографічних, гідрологічних, гідрогеологічних, іхтіологічних, гідрохімічних, гідробіологічних, гідротермічних та інших вишукувань і санітарно-гігієнічних обстежень.

Вибір нових і оцінку існуючих джерел водопостачання слід виконувати за гігієнічними, екологічними, геологічними, гідрологічними, технологічними техніко-економічними та іншими критеріями.

При виборі джерела виробничого водопостачання слід враховувати вимоги, які висуваються споживачами, за ступенем забезпеченості подачі води, якості води тощо.

Для питного водопостачання потрібно в першу чергу максимально використовувати наявні ресурси підземних вод, якщо:

- якість відповідає вимогам державним санітарним нормам або може бути доведена існуючими методами водопідготовки;
- на джерелах водопостачання є можливість створення та облаштування санітарно-захисної зони;
- розвідані запаси дозволяють забезпечити потребу у визначених об'ємах (повністю або частково);
- у разі необхідності існує можливість збільшення запасів шляхом штучного поповнення.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				47

Згідно з технічними умовами або завданням на проектування допускається використання підземних вод питної якості для поповнення недоторканого протипожежного запасу води та в якості додаткових джерел пожежогасіння.

При оцінці використання водних ресурсів як джерела водопостачання та розміщення водозабірних споруд слід враховувати:

- вимоги чинного законодавства, регуляторні акти та технічні умови щодо виконання особливих вимог і обмежень з інженерного забезпечення споруд та забудови земельних ділянок;
- водогосподарський баланс району будівництва з урахуванням генеральних планів територій (населених пунктів) та прогнозу його розвитку на наступні 20-25 років;
- розвідані та затверджені для використання запаси підземних вод, умови їх живлення, а також можливе їх трансформування в результаті зміни природних умов та антропогенних факторів (осушення територій або штучного їх поповнення) тощо;
- стійкість ложа водойм та меандрування берегів з прогнозом на 20-25 років (для поверхневих джерел та інфільтрацій водозаборів);
- прогноз можливих змін якості води (хімічного складу, мікробіологічних, гідробіологічних, паразитологічних, токсикологічних, радіологічних показників) і температурних її параметрів;
- можливість ефективного очищення води для споживачів надійними та економічно виправданими методами;
- гідрологічні особливі умови: джерела живлення, можливість промерзання або пересихання, фази водно-льодового режиму (повеней та весняно-літніх паводків для гірських водотоків, льодових заторів, заторів весняного скресу), стратифікаційні явища, формування річкових наносів та їх характеристики тощо;
- наявність у районі будівництва складних інженерно-геологічних процесів (просідання, набухання, здимання ґрунтів), підтоплення або підроблювання території, а також виникнення природних стихійних явищ (землетрусів, зсувів, селів, снігових лавин тощо);
- вплив відбору води на екологічний стан та навколишнє природне середовище прилеглих територій (в межах визначених кордонів).

Крім того, для систем централізованого питного водопостачання необхідно враховувати можливість створення та облаштування санітарно-захисних зон.

На всіх вододжерелах і спорудах централізованих систем господарських питних водопроводів повинні передбачатися зони санітарної охорони, розроблені відповідно до державних та нормативних документів про порядок проектування та експлуатацію джерел водопостачання та водопроводів питного призначення.

Зона охорони повинна складатися:

- для джерел водопостачання із першого, другого та третього поясів;
- для майданчиків водопровідних споруд, водозаборів, насосних та очисних станцій, резервуарів чистої води, водонапірних веж із першого поясу;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				48

- для водоводів: із санітарно-захисної смуги.

На території першого поясу зони санітарної охорони заборонено будівництво та розміщення будівель, споруд і пристроїв, що безпосередньо не стосуються експлуатації водопровідних споруд і не підлягають обов'язковому розміщенню на території першого поясу, а також проживання людей, у тому числі працюючих на водогоні. На території першого поясу заборонено випуск стоків, купання, водопій та випас худоби, прання білизни, рибна ловля, застосування для рослин ядохімікатів, органічних і мінеральних добрив.

При існуванні поблизу межі першого поясу зони санітарної охорони житлових, промислових та інших споруд, повинні бути прийняті заходи щодо благоустрою їх території, що виключають можливість забруднення території першого поясу.

Межі першого поясу зони санітарної охорони для підземних джерел водопостачання (від огорожувальних конструкцій водопровідних споруд та артезіанських свердловин до меж першого поясу зони санітарної охорони) повинні складати: для надійно захищених горизонтів - не менше 30 м, а для незахищених чи недостатньо захищених горизонтів та інфільтраційних водозаборів не менше 50 м.

При використанні інфільтраційних вод як джерела водопостачання до межі поясу санітарної охорони необхідно включати прибережну територію між водозабором і водоймищем. Для поодиноких підземних водозаборів, розташованих на території об'єкту, що виключають можливість забруднення ґрунту, відстань від них до огорожі можна зменшувати до 15 і 25 м.

Межі другого і третього поясів зони санітарної охорони підземного джерела водопостачання визначаються розрахунком, виходячи з часу пересування води з мікробними (другий пояс) і хімічними (третій пояс) забрудненнями.

Межі першого поясів майданчиків водопровідних споруд від огорожі:

- до запасних та регульованих місткостей, очисних споруд та насосних водопровідних станцій - не менше 30 м,
- до водопровідних меж - не менше 10 м,
- до інших споруд - не менше 15 м.

При обґрунтуванні та погодженні з органами санітарно-епідеміологічної служби можна: скоротити ці відстані до 10 м; не встановлювати перший пояс для окремих водонапірних веж.

На розрахунковий період на території населеного пункту передбачається гасіння пожеж методом зовнішнього пожежогасіння.

Витрата води на зовнішнє пожежогасіння в населеному пункті та кількість одночасних пожеж прийнято згідно вимог державних будівельних норм. Витрата складає 10,0 л/с на одну пожежу, а кількість одночасних пожеж – 1 шт. Розрахунковий час зовнішнього пожежогасіння – 3 години.

Відповідно до вимог державних будівельних норм, розрахункова витрата води на зовнішнє пожежогасіння повинна бути забезпечена при найбільшій витраті води з системи водопостачання на інші потреби. З метою забезпечення

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				49

витрат води на зовнішнє пожежегасіння протягом 3 годин витрата води має становити $= (10 \text{ л/с} \times 3600 \times 3) / 1000 = 108 \text{ м}^3$.

Розрахована потужність джерел централізованого водопостачання для населеного пункту з врахуванням проектних рішень свідчить про неможливість використання централізованого водопостачання населеного пункту для зовнішнього пожежегасіння.

У зв'язку з тим, враховуючи проектну чисельність жителів населеного пункту, вимоги державних будівельних норм, протипожежний об'єм води пропонується для подачі розрахункових витрат води на пожежегасіння передбачити підземні резервуари, ємність яких повинна забезпечувати витрати води на зовнішнє пожежегасіння протягом трьох годин. Згідно із технічними умовами та завданнями на проектування допускається використання наземних резервуарів (водонапірних башт).

Розрахунок необхідної ємності резервуарів (резервуарів водонапірних башт) з врахуванням зберігання протипожежного та регульовального об'ємів пропонується виконувати на подальших стадіях проектування (стадії «Проект» і «Робоча документація»).

Одночасно необхідно передбачити влаштування під'їзду з твердим покриттям та пристосування водонапірних башт для відбору води пожежно-рятувальною технікою будь-якої пори року, відповідно до вимог п.2.1 пп.11 Розділу V НАПБ А.01.001-2014 та п.13.2.3 ДБН В.2.5-74:2013).

Крім того, проектні рішення передбачають розміщення місць для забору води на пожежегасіння з існуючих водойм, до яких передбачається влаштування під'їздів з покриттям, а також майданчиків (пірсів) розміром не менше 12м на 12м.

2.2. Каналізація

Проектні рішення передбачають розширення територій під індивідуальну садибну забудову паралельно із створенням максимально комфортних умов проживання включаючи максимальне обладнання територій нової житлової забудови спорудами інженерної інфраструктури, зокрема: централізоване водопостачання та водовідведення із спорудженням очисних споруд.

Проектними рішеннями пропонується охопити централізованим водовідведенням частину населеного пункту із використанням централізованої систем каналізації з використанням очисних споруд з аеротенками, які працюють у режимі подовженої аерації.

Також у проектному рішенні зроблено попередній розрахунок відносно необхідної площі території для розміщення станції очистки стічних вод.

Відповідно до вимог державних будівельних норм, при продуктивності станції очистки стічних вод до 0,7 тис. м³/добу, площа території повинна відповідати складати не менше 0,7 га:

- площа очисних споруд – 0,5 га;
- площа мулистих майданчиків – 0,2 га.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							50
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

В той же час, вимогами державних будівельних норм передбачено, що у випадку застосування при очистці стічних вод аеротенків-освітлювачів колонного типу, площа очисних споруд зменшується у 5 разів.

Проектними рішеннями передбачається проектування територій площею 0,70 га для розміщення очисних споруд на південно-західній околиці населеного пункту.

Ширина санітарно-захисної зони від споруд каналізаційних систем, розрахованої вище потужності, відповідно з вимогами державних будівельних норм пропонується передбачити не менше 200 м.

Кількість каналізаційних насосних станцій та місця їх розташування, розміщення будівель очисних споруд, мереж водовідведення, необхідність реконструкції діючих мереж з врахуванням їх пропускної спроможності та необхідності винесення з під нової забудови, уточнюється на стадіях «Проект» та «Робоча документація» з відповідними гідравлічними розрахунками при участі спеціалізованих проектних та експлуатаційних організацій.

В місцях, де в умовах існуючої житлової забудови неможливо забезпечити прокладання мереж централізованого водовідведення, проектом рішенням пропонується використання локальних систем каналізації.

Локальною очисною спорудою вважається споруда, яка очищає стічні води й дозволяє відводити їх в очищеному вигляді в ґрунт.

Відповідними Державними санітарними та будівельними нормами передбачено для локальної очисної споруди передбачено, що вона відповідає ряду вимог:

- є автономною: очищує стічні води виключно з того об'єкта, для якого вона запроектована;
- в складі її застосовані механічні рішення, що поєднуються з біологічними процесами, які служать основою дії очисної споруди;
- є гравітаційними: у переважній більшості випадків ґрунтуються на принципі гравітаційного течії рідини;
- за призначенням є господарсько-побутовою: очищує виключно стічні води з домашніх господарств.

До найпростіших систем очищення каналізаційних стічних вод відносять септики з відповідною камерами, кількість яких залежить від об'єму стічних вод, що надходять від окремо розташованих будівель або групи будівель.

З метою попереднього очищення стічних вод окремих будинків, перед піщано-гравійними фільтрами, фільтруючими колодязями, іншими спорудами очищення стічних вод можна застосовувати септики (при витраті стічних вод до 20 м³/добу). Випуски із будинків слід приєднувати до септиків через оглядові колодязі.

Повний об'єм септика потрібно приймати:

- при витраті стічних вод до 5 м³/добу - у розрахунку на приплив стічних вод не менше ніж за 3 доби;
- при витраті стічних вод понад 5 м³/добу - не менше ніж за 2,5 доби;
- при витраті стічних вод до 10 м³/добу слід приймати двокамерні септики, понад 10 м³/добу - трикамерні.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				51

Об'єм першої камери у двокамерних септиках слід приймати 0,75 розрахункового об'єму; у трикамерних - 0,5 розрахункового об'єму, а другої та третьої камер - по 0,25 розрахункового об'єму. У септиках, запроектованих з бетонних кілець, усі камери можна приймати однакового об'єму.

Такі очисні споруди, як правило, розміщуються нижче рівня поверхні землі (під землею), в безпосередній близькості від об'єкта.

Можливе застосування інших місцевих очисних споруд, проект яких погоджений органами санепідслужби.

Відстані від джерел забруднення до колодязів технічної води слід приймати 20 м. Місце розташування водозабірних споруд повинне бути вверху за течією ґрунтових вод і вище стосовно до розташування каналізаційних споруд.

Остаточне рішення щодо схеми водовідведення житлових територій пропонується прийняти на стадіях «Проект» та «Робоча документація».

2.3. Санітарна очистка території

Державними будівельними нормами передбачається санітарна очистка населеного пункту, яка повинна включати в себе заходи для збирання, видалення і знешкодження побутового сміття і різних видів твердих відходів.

Законом України «Про відходи» визначено ряд основних напрямків у сфері поводження з відходами, до одного з яких віднесено створення умов для реалізації роздільного збирання побутових відходів.

З метою реалізації цього напрямку наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 01.08.2011 №133 затверджено Методику роздільного збирання побутових відходів.

Вказана Методика передбачає, що технологічні схеми роздільного збирання побутових відходів визначаються органами місцевого самоврядування з урахуванням річної норми надання послуг з вивезення побутових відходів, складових, що входять до побутових відходів, потреби у вторинних енергетичних та матеріальних ресурсах, органічних добривах, економічних факторів та інших вимог.

Роздільне збирання твердих побутових відходів здійснюється за компонентами, що входять до складу твердих побутових відходів, які відображаються у відсотках від їх загальної маси або об'єму та визначаються шляхом проведення вимірів у населеному пункті протягом чотирьох сезонів року, відповідно до Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 №259.

Враховуючи вищевикладене проектним рішенням передбачається запровадження квартальної системи санітарної очистки від твердих побутових відходів із запровадженням роздільного збирання твердих побутових відходів: пластик, скло, папір, залишкове сміття.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				52

Державними будівельними нормами передбачені показники накопичення твердих побутових відходів на 1 людину на рік в залежності від ступеня благоустрою.

Розрахункові дані щодо накопичення твердих побутових відходів з врахуванням всіх проектних рішень по населеному пункту будуть приймати наступні значення:

Таблиця 21

	Кількість	Річна норма відходів, кг/чол.	Розрахункове накопичення твердих побутових відходів, кг/рік/ чол
Загальна кількість по населеному пункту з врахуванням громадських будівель, чол.	1200	350	420000
Сміття із вулиць та доріг, км	35	15 кг/м	525000
Всього по населеному пункту			945000

Державними будівельними нормами встановлено ряд вимог відносно місць розташування майданчиків для сміттєзбірників, а саме: мінімальне віддалення від вікон і дверей житлових будинків і громадських будівель повинно бути не менше 20 м; величина радіуса обслуговування - не більше 100 м; можливість проїзду транспорту для вивозу сміття у будь-яку пору року; розміри майданчиків для сміттєзбірників залежать від кількості контейнерів, що на них встановлюються, і приймаються площею від 9 до 45 кв.м.; періодичність вивозу твердих побутових відходів залежить від сезону, кліматичної зони і екологічних умов місцевості і узгоджується з місцевими органами санітарно-епідеміологічної служби.

В той же час, при розробці проектного рішення щодо роздільного збирання твердих побутових відходів враховано ряд норм Методики роздільного збирання побутових відходів, затвердженої наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 01.08.2011 №133.

Так, нормами вказаної Методики передбачено поетапне запровадження роздільного збирання твердих побутових відходів, зокрема на першому етапі: шляхом проведення експериментів з роздільного збирання твердих побутових відходів в окремих районах населеного пункту з використанням різних технологічних схем з метою визначення найбільш ефективної та прийнятної для даного населеного пункту.

Враховуючи все вищевикладене, проектним рішенням передбачається ряд першочергових заходів щодо поліпшення роботи системи санітарного очищення території населеного пункту:

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				53

- розмістити в населеному пункті групу сміттєзбірників для поетапного за-
провадження збирання твердих побутових відходів (відповідно до максима-
льних радіусів розміщення);
- у групі сміттєзбірників передбачити 4 контейнери вказаних вище типів для
роздільного збирання твердих побутових відходів: пластик, скло, папір, за-
лишкове сміття;
- сміттєзбірники розмістити на асфальтованих майданчиках площею 16 кв.м.
кожен;
- на території населеного пункту проектними рішеннями передбачено розмі-
щення спеціального майданчика для розміщення контейнерів для тимчасо-
вого зберігання відходів(схема розміщення наведена в додатку);
- вивіз сміття здійснювати сміттєвозами, які повинні мати відповідне спец
обладнання та бути герметичними до полігону відповідного спеціалізовано-
го підприємства.

Одночасно пропонується розробити спеціалізовану схему санітарного
очищення території населеного пункту з уточненням першочергових та перс-
пективних заходів, спрямованих на створення умов для попереднього сорту-
вання ТПВ, утилізації вторинної сировини, її переробки та одержання продук-
ції, зменшення транспортних витрат.

Попередньо проектним рішенням запропоновано місце розміщення на те-
риторії населеного пункту майданчика для сміттєзбірників відповідно до мак-
симальних радіусів розміщення (в графічному вигляді наведено в додатках).

Додатково запропоновано маршрут руху сміттєвозів, відповідно до запро-
ектованої вулично-дорожньої мережі (в графічному вигляді наведено в додат-
ках).

Відходи сміттєвозами транспортуватимуться до полігону відповідного
спеціалізованого підприємства.

2.4. Електропостачання

Споживачі в межах села отримують електроенергію по мережах 10 кВ та
0,4 кВ, які виконані повітряними та кабельними лініями від трансформаторних
підстанцій ТП10/0,4 кВ.

Розширення мережі електропостачання населеного пункту передбача-
ється з врахуванням розширення споживачів та місць розміщення ділянок для
нового житлового будівництва.

Розрахунок перспективного споживання електроенергії та максималь-
них навантажень для потреб села на етап 15-20 років для комунально-
побутових та господарських споживачів проведено згідно з державними буді-
вельними нормами за узагальненими показниками споживання електроенергії,
в яких враховується громадський та житловий сектор селища, підприємства
комунально-побутового обслуговування, зовнішнє освітлення, системи тепло-
постачання, водопостачання, тощо.

Закладена в розрахунках забезпеченість населення житловою площею
на період існуючого стану та на етап 15-20 років передбачає для мешканців бі-

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				54

льший рівень комфорту ніж існуюча, що приведе до збільшення споживання потужності та електроенергії на 1 людину в рік. При цьому, при розрахунку максимальних навантажень та споживання електроенергії на період існуючого стану прийнято величину питомого електропостачання на рівні 800 кВт год/люд. на рік при річній кількості годин використання максимуму електричного навантаження 3000 годин.

Розрахунок перспективного споживання електроенергії та максимальних навантажень на етап 15-20 років здійснено з врахуванням досягнутого на теперішній час споживання електроенергії та приймається 950 кВт год/люд. на рік при річній кількості годин використання максимуму навантаження 4100 годин.

Розташування проектних ділянок під індивідуальну садибну забудову дає можливість забезпечити забудову електропостачанням за рахунок підключення до існуючих мереж.

Суттєвих змін в існуючих об'єктах інфраструктури, які мають забезпечуватись електропостачанням по відповідним категоріям, проектними рішеннями не передбачались.

В той же час, проектними рішеннями передбачається розширення території виробничого призначення. У разі необхідності існує можливість забезпечення даних підприємств електропостачанням за рахунок підключення до існуючих електричних мереж. Вибір траси, місця підключення, розташування трансформаторних підстанцій необхідно уточнювати на наступних стадіях проектування з відповідними розрахунками навантажень із залученням спеціалізованих проектних та експлуатаційних організацій.

Враховуючи вищевикладене, в даному проектному рішенні зроблено попередній розрахунок щодо збільшення електричних навантажень для запланованої житлової забудови.

Розрахунок електричних навантажень громадсько-побутових та комунальних споживачів

Таблиця 22

Загальна кількість мешканців, тис. осіб		Питома норма, кВт год/люд. на рік		Річне споживання електроенергії, млн. кВт×год.		Число годин використання максимуму навантаження, год		Загальне навантаження тис. кВт	
0,998	1,200	800	950	0,798	1,140	3000	4100	0,266	0,278

Виходячи з розрахунків та враховуючи місцеві умови проектними рішеннями пропонується схему зовнішнього електропостачання населеного пункту залишити без змін.

Враховуючи дані розрахунків та існуючу ситуацію в системі електропостачання населеного пункту, проектними рішеннями пропонується:

- електропостачання існуючих споживачів села буде виконуватись по існуючих мережах 10 і 0,4 кВ;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							55
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

- реконструкцію існуючих трансформаторних підстанцій 10/0,4 кВ та мереж 10 і 0,4 кВ, які відпрацювали нормативний термін;
- реконструкцію трансформаторних підстанцій зі збільшенням потужності трансформаторів;
- будівництво нових трансформаторних підстанцій 10/0,4кВ та мереж 10 і 0,4 кВ для електропостачання споживачів на етап 15-20 років.

Розташування, потужність та кількість трансформаторних підстанцій вирішуються при подальшому проектуванні згідно з технічними умовами енергопостачальної організації, підключення до електричних мереж вирішуються при подальшому проектуванні згідно з технічними умовами енергопостачальної організації.

Остаточне рішення щодо електропостачання житлових територій пропонується прийняти на стадіях «Проект» та «Робоча документація».

2.5. Теплопостачання

Населений пункт частково забезпечений системами централізованого теплопостачання (багатоквартирні будинки та громадські будівлі). Питання теплопостачання вирішується, здебільшого, кожним споживачем окремо за рахунків встановлення та експлуатації локальних систем.

Проектним рішенням не пропонується проектування та спорудження систем централізованого теплопостачання, що обґрунтовуються наступним: покращення обсягів та якості житлового фонду планується шляхом розширення територій під садибну забудову.

Розташування зазначених ділянок дає можливість забезпечити проектувану забудову газо- електропостачанням за рахунок підключення до існуючих мереж і відповідно встановлення та експлуатацію локальних систем теплопостачання.

Остаточне рішення щодо теплопостачання житлових територій пропонується прийняти на стадіях «Проект» та «Робоча документація».

2.6. Газопостачання

Відповідно до прийнятих проектних рішень, передбачається забезпечення газопостачанням всього населеного пункту.

Розрахунки витрати газу для зазначеної вище категорії споживачів здійснені відповідно до вимог державних будівельних норм, а саме: 165 м³/рік на 1 людину, а також показника заселення житла – 3 чоловіка на житло.

Враховуючи вищевикладене, в даному проектному рішенні зроблено попередній розрахунок щодо з споживання газу для запроектованої житлової забудови.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				56

**Результати попередніх розрахунків річних витрат природного газу
для проектованої житлової забудови**

Таблиця 23

Види забудови (з врахуванням проектних рішень)	Обсяги витрат природного газу, м³/рік
Індивідуальна садибна забудова	26235

Кількість ГРП (ШРП) та місця їх розташування, розміщення проектних газопроводів високого та низького тиску, уточнюється на стадіях «Проект» та «Робоча документація» з відповідними гідравлічними розрахунками при участі спеціалізованих проектних та експлуатаційних організацій.

2.7. Телекомунікаційні мережі

Поточні проектні рішення передбачають покращення обсягів та якості житлового фонду за рахунок садибного житлового будівництва.

Державними будівельними нормами передбачено ряд вимог, які повинні забезпечити:

- сталість телекомунікаційної мережі;
- надійність та довгострокову експлуатацію лінійно-кабельних споруд та обладнання;
- перспективу розвитку мережі за рахунок наявності резервної ємності в телекомунікаційних кабелях та каналах кабельної каналізації електрозв'язку;
- сприятливі умови для експлуатації мережі.

Окремо необхідно зазначити про стратегічну важливість налагодження та вдосконалення мережі Інтернет, яка важливого комунікативного зв'язку, який поширюється на систему освіти, місцевого самоврядування, управлінської діяльності, засобів комунікацій та інш.

Ємність кабельної каналізації електрозв'язку повинна враховувати потреби для забезпечення послуг: телефонного зв'язку, доступу до мережі Інтернет, кабельного телебачення, диспетчеризації.

Прокладання телекомунікаційних кабелів у ґрунті слід здійснювати з урахуванням умов прокладання, захисту від ударів блискавки, зовнішніх електромагнітних впливів, гризунів. Прокладання телекомунікаційних кабелів у ґрунті не допускається на ділянках, які не мають закінченого горизонтального планування, піддаються здійманню, заболочені.

Траси ліній телекомунікацій повинні прокладатися, за можливості, згідно з межами і полями сівозмін, вздовж доріг, лісосмуг, існуючих трас інженерних комунікацій з таким розрахунком, щоб забезпечувати вільний доступ до комунікацій з території, які не зайняті сільськогосподарськими угіддями.

При розміщенні підсилювальних станцій мобільного зв'язку, інтернету слід дотримуватись вимог ДСН 239-96 «Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань».

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				57

При проектуванні нових територій житлової забудови слід враховувати можливість будівництва кабельного телебачення. Головна станція кабельного телебачення повинна розміщуватися у геометричному центрі забудови відповідної території в будинку, домінуючому за поверховістю.

Майданчики для спорудження радіотелевізійних станцій слід визначати так, щоб напруженість поля, яка створюється ними на територіях населених пунктів, не перевищувала допустимих рівнів напруженості поля для населення відповідно до вимог ДСН 239-96 «Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань».

За межею населеного пункту допускається установлення радіопередавачів потужністю до 0,1 кВт.

Остаточне рішення щодо радіотрансляції та кабельного телебачення житлових територій пропонується прийняти на стадіях «Проект» та «Робоча документація».

2.8. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення

При реалізації проектних рішень необхідно передбачати обов'язкову реалізацію вимог ДБНВ.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд для маломобільних груп населення», в частині забезпечення доступності територій, будівель і споруд для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення в ході будь якого будівництва та благоустрою.

У процесі формування вулично-шляхової мережі треба передбачати велосікові доріжки для переміщення людей з обмеженими фізичними можливостями. Ширина шляху руху на ділянці у разі зустрічного руху осіб з інвалідністю на кріслах-колясках повинна бути не менше ніж 1,8 м з урахуванням габаритних розмірів крісел-колясок відповідно до вимог державних будівельних норм.

Під час проектування пішохідних вулиць, доріжок, тротуарів, алей, стежок треба забезпечувати: мінімальну кількість перетинів з транспортними комунікаціями, можливість безпечного, безперешкодного та зручного пересування маломобільних груп населення.

Обов'язковий перелік елементів благоустрою на території пішохідних тротуарів і доріжок має включати: тверді види покриття, елементи сполучення поверхонь, урни, освітлювальне обладнання, лави (на території об'єктів рекреації). Елементи сполучення поверхонь не повинні мати бар'єрів (перепадів за висотою). Перша та остання сходинки сходів, які сполучають поверхні мають бути пофарбовані контрастний колір для безпечного пересування осіб з вадами зору.

Пішохідні доріжки, тротуари і пандуси, якими користуються особи з обмеженою здатністю до пересування на кріслах-колясках та інші маломобільні групи населення, повинні мати тверде шорстке покриття, яке в разі намокання не стає слизьким. Ширину пішохідних доріжок треба приймати не меншою ніж 1,8 м. Поздовжній їх похил не повинен перевищувати 5 %, а поперечний - 1 %. У місцях перепаду рівнів між горизонтальними ділянками пішохідних шляхів

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				58

треба передбачати влаштування пандусів і сходів. Похил кожного маршу пандуса не повинен перевищувати 8 %, а його довжина повинна бути не більшою ніж 10 м. За необхідності влаштування маршу пандусу більшої довжини треба влаштовувати горизонтальні площадки для відпочинку довжиною не менше ніж 1,8 м. Ширина пандуса повинна бути: для одностороннього руху - не меншою ніж 1,2 м; для двостороннього руху - не меншою ніж 1,8 м. Якщо поздовжній похил перевищує зазначені межі для осіб з обмеженою здатністю до пересування, які користуються кріслами-колясками, треба передбачати спеціальні доріжки або пандуси. Краї пішохідних доріжок повинні бути позначені тактильним або контрастним покриттям.

Покриття пішохідного переходу треба виконувати контрастним та рельєфним з метою створення умов для переходу як інвалідів, які користуються візками, так і осіб з вадами зору.

На пішохідних переходах максимальна висота бордюру у місці перетину з проїжджою частиною не повинна перевищувати 0,025 м.

При проектуванні та реконструкції громадських і житлових будинків слід передбачати для осіб з інвалідністю і громадян інших маломобільних груп населення умови життєдіяльності, однакові з рештою категорій населення.

Перелік об'єктів, доступних для осіб з інвалідністю і інших маломобільних груп населення, розрахункова кількість і категорія осіб з інвалідністю, а також група мобільності встановлюються у завданні на проектування.

При проектуванні об'єктів, доступних для маломобільних груп населення, повинні бути забезпечені: доступність місць цільового відвідування і безперешкодність переміщення всередині будинків і споруд; безпека шляхів руху (у тому числі евакуаційних), а також місць проживання, обслуговування і прикладення праці; своєчасне отримання маломобільними групами населення повноцінної і якісної інформації, яка дозволяє орієнтуватися в просторі, використовувати обладнання (у тому числі для самообслуговування), отримувати послуги, брати участь у трудовому і навчальному процесах; зручність і комфорт середовища життєдіяльності.

Проектні рішення об'єктів, доступних для осіб інвалідністю, не повинні обмежувати умови життєдіяльності інших груп населення, а також ефективність експлуатації будинків. З цією метою слід проектувати адаптовані до потреб осіб з інвалідністю універсальні елементи будинків і споруд, які використовуються усіма групами населення. Необхідність застосування спеціалізованих елементів, що враховують специфічні потреби інвалідів, встановлюється завданням на проектування.

4. Озеленення, рекреаційне обслуговування та благоустрій території

4.1. Озеленення та рекреаційне обслуговування

На момент розроблення Генерального плану територія населеного пункту загалом забезпечена озелененням, проте її система потребує певного впорядкування.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				59

Необхідність впорядкування системи озеленення передбачена в першу чергу з метою дотримання Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, а також для реалізації ряду проектних рішень, зокрема:

- поліпшення культурно-побутового обслуговування;
- формування озелених територій загального користування, спеціального призначення(санітарно-захисних зон), обмеженого користування.

При цьому, проектними рішенням враховано ряд вимог, встановлених державними санітарними нормами та державними будівельними нормами, відповідно до яких:

- на території санітарно-захисної зони завширшки 100 м і більше зі сторони сельбищної території необхідно передбачати смугу деревно-чагарникових насаджень завширшки не менше 50 м, а з шириною зони до 100 м - не менше 20 м;
- вздовж межі території виробничої зони, а також для ізоляції окремих виробничих комплексів один від одного належить передбачати улаштування зелених смуг завширшки не менше 5 м;
- зелені насадження для захисту водозабірних споруд з підземних джерел необхідно розміщувати на межі першого поясу зони санітарної охорони на відстані не менше 30 м від підземного джерела і водозабірних споруд.
- озеленення територій має здійснюватись з максимальним збереженням і використанням існуючих зелених насаджень;
- підбір асортименту рослин і розміщення їх на території населених пунктів слід проводити в залежності від природно-кліматичних умов, розмірів населеного пункту. При цьому слід враховувати як пило-, газостійкість рослин, так і їх захисні і оздоровчі властивості. Забороняється застосовувати для озеленення вулиць фруктові дерева і чагарники, що потребують обробки отрутохімікатами;
- дерева, що висаджуються біля будинків, не повинні перешкоджати інсоляції і освітленості житлових і громадських будівель відповідно до гігієнічних норм.

Додатково проектним рішенням враховано ряд вимог державних будівельних норм, відповідно до яких:

- зелені насадження на території сільських рад і населених пунктів підрозділяються на: спільного користування (на території парку, скверу, бульварів), обмеженого користування (на територіях безсадибної житлової забудови, виробничої зони, ділянок установ громадського призначення, приквартирних і присадибних ділянок); спеціального призначення (санітарно-захисні, меліоративні).

Відносно територіальної організації рекреації проектні рішення враховують наступні основні вимоги державних будівельних норм:

- на території населеного пункту необхідно передбачати систему озеленення територій та інших відкритих просторів, що можуть бути використані для тривалого і короткочасного відпочинку населення. Зони тривалого відпочи-

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				60

нку належить розміщувати за межами населених пунктів в найсприятливіших умовах;

- розміщення зон відпочинку населення належить передбачати відповідно до порядку використання рекреаційних земель на ландшафтно-рекреаційних територіях населених пунктів (внутрішньоселищні), території селищних рад і в системах розселення (міжселенні);
- зона короткочасного відпочинку на території сільських населених пунктів включає території лісопарків, що прилягають до них, парків, скверів, бульварів. Громадські центри населених пунктів належить формувати у комплексі з зонами короткочасного відпочинку;
- найменша величина площі парку чи загальноселищного саду повинна скласти 0,2 га (без фізкультурно-спортивних споруд), скверу - 0,5 га. Під зелені насадження парку, саду чи скверу повинно відводитись не менше 70% території (без фізкультурно-спортивних споруд);
- в умовах реконструкції населених пунктів, завершення забудови і благоустрою їх громадських центрів необхідно передбачати улаштування окремих скверів або парку у складі культурного комплексу на території громадського центру.

Державними будівельними нормами для відповідної кліматичної зони передбачається мінімальні вимоги площі озелених територій – 13 кв.м. на особу.

За результатами проектних рішень передбачається збільшення кількості населення до 1,200 тис. осіб.

Таким чином, мінімальна площа озелених територій має становити:
 $1200 \times 13 \text{ кв.м.} = 15600 \text{ кв.м.}$ або 1,56 га.

За результатами проектних рішень зелені зони та зони зелених насаджень на території населеного пункту становлять 93,60 га, в тому числі:

- в т.ч. зелені насадження загального користування – 67,57 га;
  - в т.ч. зелені насадження спеціального призначення – 6,11 га;
  - в т.ч. зелені насадження рекреаційного призначення – 8,75 га;
- що цілком відповідає вимогам державних будівельних норм.

4.2. Благоустрій території

Благоустрій території передбачає комплекс заходів з ландшафтної, архітектурно-просторової та естетичної організації території населеного пункту, що забезпечують комфортні умови для праці, побуту й відпочинку жителів, які включають в себе формування системи зелених насаджень (у тому числі декоративне озеленення й квіткове оформлення, геопластику рельєфу - брукування майданів і майданчиків, улаштування підпірних стінок, сходів, пандусів, створення штучного рельєфу) та інше.

Державними будівельними нормами передбачено, що розміщення всіх елементів візуально-просторової інформації повинно бути підпорядковане об'ємно-просторовому вирішенню забудови з урахуванням масштабності й архітектурно-художньої композиції та здійснюватися за межами червоних ліній або бокової видимості вулиці.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				61

Місця відпочинку для відвідувачів громадських закладів передбачаються на рекреаційних майданчиках перед входами в будівлю або у сквері, що розміщується в межах громадського центру. Орієнтовний розмір майданчиків відпочинку - 30-50 кв.м.

Зовнішній благоустрій ділянок садибної забудови включає у себе влаштування огорож, проїздів, доріжок, майданчиків відпочинку, дитячих і господарських майданчиків, озеленення декоративне та квіткове оформлення. Зовнішній благоустрій здійснюється господарями прилеглих садиб у відповідності із загальними архітектурно-планувальними й санітарно-гігієнічними вимогами.

При в'їзді в населений пункт встановлюється дорожній знак із назвою цього населеного пункту. В'їзний знак установлюється на відстані не менше 3 м від краю обочини дороги на розширенні або за кюветом на придорожній смузі. При установці декоративного знаку влаштовується майданчик розміром 10 x 15 кв.м з мощенням тротуарною плиткою чи бруківкою, лавками та квітником.

На автобусних зупинках громадського транспорту у сільських населених пунктах державними будівельними нормами передбачено спорудження автопавільйонів напівзакритого типу з майданчиком для відпочинку, на якому розміщуються 2-3 лавки, урна для сміття.

5. Пропозиції щодо охорони навколишнього природного середовища

Еколого-містобудівне обґрунтування побудоване виходячи із існуючого стану населеного пункту з врахуванням існуючих проблем та обмежень і має мету вирішити ряд завдань функціонально-планувальної організації.

При цьому, враховано ряд факторів, що обмежують розвиток населеного пункту, які мають місце на даний час, зокрема:

- відсутність належної інженерної інфраструктури, яка б дозволяла забезпечити населення мешканців комфортними умовами проживання;
- наявність існуючих планувальних обмежень у вигляді санітарно-захисних зон від виробничих підприємств, від об'єктів комунального призначення (кладовища);
- відсутність достатньої площі рекреаційних територій для відпочинку населення.

Таким чином, функціонально-планувальна організація населеного пункту, що склалася, потребує вдосконалення, за рахунок внутрішніх та зовнішніх територіальних резервів, їх впорядкування з метою поліпшення та розвитку планувальної структури.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				62

Стратегічна екологічна оцінка

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», стратегічна екологічна оцінка - процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків.

Закон поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Підставою для прийняття рішення про необхідність здійснення стратегічної екологічної оцінки є критерії визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджені органом, зазначеним у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Згідно з Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України №296 від 10.08.2018 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» перед тим як розпочати процедуру стратегічної екологічної оцінки рекомендується визначити чи підлягає проект документу державного планування цій процедурі, тобто зробити попередню оцінку проекту ДДП.

Стратегічна екологічна оцінка проводиться щодо проектів документів державного планування, які відповідають одночасно двом критеріям відповідно до статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Враховуючи зазначене, нижче наведено перелік критеріїв, які дозволяють оцінити чи підлягає проект ДДП процедурі СЕО та обґрунтування обов'язкового виконання/невиконання стратегічної екологічної оцінки.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				63

Критерії, які дозволяють оцінити чи підлягає ДДП Процедурі СЕО

№	Перелік критеріїв, які дозволяють оцінити чи підлягає проект ДДП процедурі СЕО	Обґрунтування обов'язкового виконання/невиконання стратегічної оцінки
СЕО обов'язково проводиться щодо проектів ДДП, які відповідають одночасно двом критеріям відповідно до статті 2 Закону «Про стратегічну екологічну оцінку»		
1.	Які стосуються містобудування	Стратегічна екологічна оцінка виконується
2.	ДДП, виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі (поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі	Стратегічна екологічна оцінка виконується

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища та для забезпечення екологічної стійкості території с. Деревки до техногенного навантаження у проекті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Рекомендований комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління

При визначенні сфер охоплення СЕО, основних екологічних проблем, цілей охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, розглянуто стратегічні цілі та завдання щодо виявлених проблем.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				64

Цілі охорони довкілля відносно виявлених екологічних проблем території						
Сфери охорони довкілля		Основні виявлені проблеми, пов'язані із проектом ДДП		Стратегічні цілі інших актів законодавства, які мають відношення до виявлених проблем		
Атмосферне повітря		Вплив автотранспорту та промислових підприємств на стан повітря.		Зменшення викидів шкідливих речовин (впровадження каталізаторів пального на маршрутних автобусах і таксі).		
Водні ресурси		Антропогенний тиск на водні об'єкти, вплив на ґрунтові води		Унеможливлення скидів забруднених вод у водні об'єкти (встановлення споруд фільтрації з метою зменшення обсягів скидання неочищених та недостатньо очищених стоків, дощових і талих вод у водні об'єкти, а також поліпшення екологічного стану поверхневих вод; запровадження сучасних технологій та методів водопідготовки питних вод.		
Поводження з відходами		Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ, відсутність роздільного збору ТПВ та місць видалення відходів.		Запровадження роздільного збору сміття. Зменшення шкідливого впливу біологічних відходів на навколишнє середовище (впровадження технологій переробки та утилізації відходів переробки сільськогосподарської продукції). Вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою та захороненням твердих побутових і промислових відходів.		
<p>Перелік та обсяг інформації. Для розробки СЕО передбачається використовувати наступну інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> - доповідь про стан довкілля, - статистичну інформацію, - лабораторні дослідження стану довкілля, - дані моніторингу стану довкілля, - оцінку впливу на довкілля планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, - пропозиції щодо зміни існуючого функціонального використання території. <p>Розгляд ймовірних екологічних наслідків. Серед основних факторів впливу, пов'язаних із виконанням детального плану території, наступні:</p>						
					2021	ГП-ПЗ
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док			
						Аркуш
						65

- ймовірне зниження якості атмосферного повітря через діяльність існуючих підприємств;
- утворення додаткових обсягів відходів.

Для забезпечення санітарно-гігієнічних умов на території житлової забудови пропонується:

- для виконання вимог ДСанПіН 2.2.2.028-99 «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України» та можливості містобудівного упорядкування території в зоні впливу діючого кладовища, місцевим органам самоврядування необхідно прийняти рішення щодо припинення нових традиційних поховань в межах освоєних ділянок діючого кладовища з метою скорочення санітарно-захисної зони в перспективі до 100м, після закінчення кладовищного періоду (але не раніш ніж через 20 років після останнього поховання). Для попередження можливого негативного впливу від діючих кладовищ, даним проектом передбачається першочергове 100% охоплення житлової забудови, що знаходиться в межах санітарно-захисної зони діючого кладовища мережами централізованого водопостачання та водовідведення;
- заборона розміщення в межах території що проектується будь-яких об'єктів, несприятливих в екологічному відношенні;
- дотримання 1-го поясу зони санітарної охорони свердловин водопостачання та їх огороження, визначених спеціалізованим проектом;
- дотримання параметрів планувальних обмежень при реалізації рішень передбачених даним проектом: дотримання параметрів обмежень визначених санітарними нормами та екологічним законодавством при будівництві об'єктів та мереж інженерної інфраструктури - СЗЗ від очисних споруд, розміщення (реконструкція) трансформаторних підстанцій тощо;
- налагодження системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт) з організацією стаціонарних постів та пунктів контролю в межах житлової зони;
- з урахуванням наявної складності прояву небезпечних геологічних процесів, в плані територіального освоєння ділянок забудови необхідно в кожному конкретному випадку об'єктного проектування проводити інженерно-геологічні вишукування по визначенню ризиків несприятливості кожного фактору;
- проведення рекультивації порушених ділянок; бережливе ставлення до родючого шару ґрунтів які зазнають його механічного зняття, залуження та закріплення його на ділянках поверхневого змиву тощо.

Ландшафтно-планувальні заходи:

- формування зелених насаджень спеціального призначення (санітарно-захисні зони, протишумове озеленення вуличної мережі);
- утримання зелених насаджень в здоровому, упорядкованому стані, створення та формування декоративних та ефективних в екологічному відношенні, стійких до техногенних навантажень насаджень, скверів і паркових зон;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				66

- організація екологічної мережі за рахунок зелених насаджень загального користування, гідрографічних систем, їх прибережних захисних смуг тощо, як джерел відновлення і збереження екологічного балансу та забезпечення сталого розвитку територій населених пунктів;
- з метою охорони та збереження природних екосистем та для додержання вимог законодавства у сфері регулювання земельних відносин, використання та охорони земель для всіх існуючих об'єктів природно-заповідного фонду необхідно виконати проекти Технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельних ділянок, з винесенням їх меж в натурі. При умові зміни площі об'єкту, що обумовлюється потребами містобудівного розвитку населеного пункту і рекреаційної зони, провести відповідні процедури, у встановленому чинним законодавством порядку, з внесенням змін до державного реєстру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Впровадження вищезазначених заходів сприятиме покращенню умов проживання та відпочинку населення, оздоровленню навколишнього середовища та підвищенню його екологічної стійкості до техногенних навантажень.

Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

З метою підвищення якості проживання мешканців населеного пункту, ефективного використання існуючих ресурсів та потенціалу населеного пункту генеральним планом села Деревки Котелевського району Полтавської області передбачається:

- удосконалення забудови на основі збереження існуючих капітальних і придатних до тривалої експлуатації будинків і споруд;
- розширення території індивідуальної садибної забудови на 10,48 га, з метою забезпечення потреб в індивідуальному житловому будівництві мешканців населеного пункту, територія житлової забудови яких на даний час знаходиться в межах існуючих санітарно-захисних зон та в межах інших планувальних обмежень;
- розширення територій під індивідуальну садибну забудову передбачається паралельно із створенням максимально комфортних умов проживання включаючи: розміщення поряд з територіями житлової забудови ділянок для розміщення громадських територій; максимальне обладнання територій нової житлової забудови спорудами інженерної інфраструктури: централізоване електро-, газо-, водопостачання, водовідведення;
- постановка завдання перед виробничими підприємствами на предмет розроблення окремих спеціалізованих проектів на предмет можливого скорочення розмірів СЗЗ з чітким визначенням саме джерел шкідливих викидів для більш точного визначення розмірів СЗЗ, або здійснення діяльності яка б забезпечувала необхідну відстань від територій громадської та житлової забудови;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				67

- поступове припинення поховань на існуючих кладовищах, санітарно-захисні зони яких, накладаються на територію житлової забудови та громадські території;
- проведення в подальшому поховань на проектному кладовищі із дотриманням необхідних санітарних норм;
- проведення інженерної підготовки та благоустрою територій;
- здійснення заходів щодо охорони і оздоровлення навколишнього середовища;
- озеленення внутрішньо-квартальних територій;
- реконструкцію системи озеленення населеного пункту з формуванням озелених територій спеціального призначення (санітарно-захисних зон у межах санітарних розривів до сельбищної зони).

Аналіз відповідності документу державного планування регіональним екологічним цілям

№	Регіональні екологічні цілі	Заходи, передбачені у складі ДДП	примітка
1.	Формування ефективної системи управління твердими побутовими відходами	Передбачено заходи зі збору ТПВ та їх утилізації	Відповідно до обласної програми
2.	Запобігання забрудненню від індустріальних виробництв	Враховано	На подальших стадіях проектування
3.	Забезпечення захисту населених пунктів від підтоплення	Передбачено заходи з інженерної підготовки захисту території	Відповідно до програми
4.	Поліпшення якості питної води та водозабезпечення споживачів	Передбачено заходи з водозабезпечення всього населеного пункту	Відповідно до програми
5.	Формування дбайливого ставлення для довкілля	Передбачені природоохоронні заходи	Відповідно до програми

При розробці генерального плану також враховано:

- схему планування території Полтавської області;
- стратегії, прогнози і програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку обласних і місцевих програм;
- чинна містобудівна документація на місцевому рівні та наявна проектна документація;
- схеми, проекти і програми розвитку інфраструктури населеного пункту, безпеки та організації дорожнього руху тощо.

Умови для реалізації видів діяльності та об'єктів, які матимуть значний вплив на довкілля, визначаються відповідно до Закону України «Про містобудівну діяльність».

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				68

Характеристика поточного стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я

Населений пункт розташований в лівобережній частині України на відстані 60 км від обласного центру.

Населений пункт знаходиться вздовж заплави річки Ворскла, яка протікає за його західною околицею із півночі на південь. До села прилягає ряд лісових масивів.

Клімат помірно-континентальний, м'який, достатньо вологий. У цілому, кліматичні умови області сприятливі для людей і розвитку сільськогосподарського виробництва.

Територія села розташована в смузі чорноземів, що є характерним для лісостепової зони, ґрунти переважно малогумусний чорнозем. В той же час певні гідрографічні умови обумовлюють певну особливість ґрунтового покриву. Так, в місцях, наближених до річки мають місце ґрунти – піски та супіски.

Природні ресурси підземних вод є одним із основних джерел господарсько-питного водопостачання населених пунктів області. Підземні води залягають у виді декількох водоносних горизонтів, які відрізняються своїми запасами та хімічними показниками.

Поточний стан довкілля характеризується відносно високими показниками, але через відсутність природоохоронних заходів та системного підходу, раціонального використання та відновлення природних ресурсів, зазнає негативного впливу від техногенного навантаження.

Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Відповідно до проведеного аналізу існуючого стану населеного пункту виявлено ряд планувальних обмежень, які мають негативний вплив на довкілля:

- санітарно-захисні зони від територій комунального призначення (території кладовищ);
- наявність існуючих планувальних обмежень у вигляді санітарно-захисних зон від виробничих підприємств.

Згідно з ДСанПіН 2.2.2.028-99 «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України» у санітарно-захисних зонах не можна допускати розміщення:

- житлових будинків з прибудинковими територіями, гуртожитків, готелів, будинків для приїжджих;
- дитячих дошкільних закладів, загальноосвітніх шкіл, лікувально-профілактичних та оздоровчих установ загального та спеціального призначення зі стаціонарами, наркологічних диспансерів;
- спортивних споруд, садів, садівницьких товариств;
- джерел централізованого водопостачання, водозабірних споруд, споруд водопровідної розподільної мережі.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				69

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та їх збереження в межах водоохоронних зон виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги. Відповідно до Водного кодексу України в межах прибережних захисних смуг забороняється:

- розорювання земель, а також садівництво та городництво;
- зберігання та застосовування пестицидів і добрив;
- влаштування літніх таборів для худоби;
- будівництво будь-яких споруд крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних;
- миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;
- влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих побутових відходів, кладовищ, полів для фільтрації тощо.

Відповідно до діючих вимог Державних санітарних правил планування забудови населених пунктів промислові, сільськогосподарські та інші об'єкти, що є джерелами забруднення навколишнього середовища, повинні відокремлюватись від житлової забудови санітарно-захисними зонами. Санітарно-захисні зони слід встановлювати від джерел забруднення до межі житлової забудови, ділянок громадських установ, будинків і споруд, а також, територій парків, садів, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва загального користування.

З метою охорони об'єктів інженерної інфраструктури існує необхідність щодо встановлення відповідних охоронних зон від мереж електро-, газо-, водопостачання та їх об'єктів і споруд у відповідності до чинних будівельних норм та правил.

Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, зокрема щодо територій з природно-охоронним статусом

З урахуванням особливостей та характерних змін у господарській діяльності населеного пункту за останні роки на даний час виникає необхідність проведення більш детального, комплексного аналізу рівня техногенної небезпеки території регіону, її впливу на довкілля та здоров'я населення.

Стан атмосферного повітря

Основними чинниками Стан повітряного середовища залишається однією з важливих регіональних природоохоронних проблем. Однією з основних характеристик техногенного навантаження на територію є рівень навантаження на повітряне середовище. Більше половини всіх викидів в атмосферне повітря області забезпечують пересувні джерела, з яких ледь частка припадає на автотранспорт.

Стан земельних ресурсів

В останні роки спостерігаються позитивні тенденції у зміні структури сільськогосподарських угідь, триває процес виведення з обробітку малопродук-

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				70

тивної, деградованої ріллі шляхом її залуження. Проте кількість рекультивованих земель є незрівнянно меншою за обсягами щорічно порушуваних територій.

Враховуючи зазначене, стан навколишнього середовища залишається відносно стабільним, спостерігається позитивна тенденція щодо скорочення викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами. Проведені дослідження по області також підтверджують відсутність негативних змін у стані водних об'єктів, вміст шкідливих небезпечних для здоров'я населення, флори і фауни речовин не перевищують гранично допустимі норми. Однією з суттєвих екологічних проблем, від якої страждають майже всі регіони України, залишається відсутність системного підходу щодо утилізації твердих побутових відходів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях

Питання охорони довкілля все більше і більше набувають важливого політичного значення як у рамках кожної із європейських держав, так і на міжнародному рівні.

Міжнародне співробітництво у галузі охорони навколишнього середовища посідає важливе місце у зовнішньополітичному курсі нашої держави.

В Україні відбувається перехід від економічної до екологічної стратегії розвитку суспільства, основні заходи даної стратегії передбачають підвищення рівня ресурсозбереження держави. Україна має сприятливі природні та кліматичні умови, вигідне географічне розташування і високий природний потенціал. При цьому досить тривалий час неефективна економічна система сприяла нерациональному, виснажливому використанню природних ресурсів.

Виходячи з цього, основним пріоритетом сучасної природоохоронної політики України є раціональне використання природних ресурсів та сприяння розвитку природоохоронних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій.

Також, однією з передумов успішного економічного зростання як на регіональному, так і на місцевому рівні, є збереження та розвиток людських ресурсів. Підвищення якості життя виступає критерієм та необхідною умовою економічного розвитку. Більшість критеріїв, за якими визначається рівень якості життя населення, залишаються під регулюванням державної політики.

За останні роки в області спостерігається поліпшення демографічної ситуації, але все одно залишається складною. Загальний рівень народжуваності нижчий від середнього по Україні, а рівень смертності – один з найвищих у країні (в області – 16,6‰, у середньому по Україні – 14,6‰).

Незважаючи на загальний демографічний прогноз по області, проектом генерального плану населеного пункту визначено подальший сталий розвиток населеного пункту та регіону в цілому.

Проектом передбачено збільшення територій під нове житлове будівництво, перепрофілювання існуючих та розміщення нових виробничих об'єктів та підприємств, збільшення сільськогосподарських угідь тощо. В ході реалізації

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				71

концепції генерального плану прогнозується приріст чисельності населення та поступове його збільшення на розрахунковий період.

Забезпечення високої якості життя людини – один із основних чинників досягнення високого рівня конкурентоспроможності регіону. Враховуючи вищевикладене, даний документ державного планування є необхідним для впровадження та буде нести позитивні наслідки щодо підвищення основних показників регіону та області.

Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Для покращення існуючого стану навколишнього природного середовища, утримання на належному рівні стану здоров'я населення та забезпечення дотримання діючих вимог санітарно-гігієнічних норм та правил, з метою пом'якшення виявлених негативних наслідків проектом пропонується:

- перепрофілювання та розміщення об'єктів виробничого призначення за межами сельбищної зони;
- скорочення санітарно-захисних зон від існуючих кладовищ;
- дотримання зони санітарної охорони свердловин водопостачання та їх огороження, визначених спеціалізованим проектом;
- дотримання параметрів планувальних обмежень при реалізації рішень передбачених даним проектом: дотримання параметрів обмежень визначених санітарними нормами та екологічним законодавством при будівництві об'єктів та мереж інженерної інфраструктури;
- налагодження системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунти) з організацією стаціонарних постів та пунктів контролю в межах житлової зони;
- заборона розміщення в межах території що проектується будь-яких об'єктів, несприятливих в екологічному відношенні, та тих які негативно впливатимуть на довкілля.
- проведення рекультивації порушених ділянок; бережливе ставлення до родючого шару ґрунтів які зазнають його механічного зняття, залуження та закріплення його на ділянках поверхневого змиву тощо;
- диференціація за видами озеленення територій та комплексний підхід з озеленення територій.

З урахуванням наявної складності прояву небезпечних геологічних процесів, в плані територіального освоєння ділянок забудови необхідно в кожному конкретному випадку об'єктного проектування проводити інженерно-геологічні вишукування по визначенню ризиків несприятливості кожного фактору.

З метою зменшення та пом'якшення негативних наслідків проектом генерального плану плануються до впровадження наступні заходи:

- формування ландшафтно-рекреаційної зони та подальший розвиток системи існуючих зелених насаджень;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							72
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

- забезпечення заходів з озеленення спецпризначення в межах проектних рішень відносно організації санітарно-захисних зон, а також рекреаційних зон;
- запровадження комбінованої системи санітарної очистки від твердих побутових відходів у вигляді планово-квартирної, з використанням контейнерів для роздільного збору твердих побутових відходів, утилізація відходів на спеціалізованому підприємстві у відповідності до обласної програми поводження з твердими побутовими відходами;
- розроблення відповідної проектної документації по організації санітарно-захисних зон та заходів, спрямованих безпосередньо на зниження техногенного навантаження, зумовленого виробничою діяльністю підприємств поряд з сільбищною територією.

Застосування в якості проектних рішень ряду заходів у вигляді різного виду озеленення обґрунтоване тими факторами, що зелені насадження мають меліоративні, водоохоронні і вітрозахисні якості, які позитивно впливають на покращення існуючого навколишнього середовища.

Оцінка можливого негативного впливу реалізації документа державного планування на довкілля.

Чи може реалізація ДДП спричинити		Негативний вплив			Пом'якшення стану	Прим.
		Так	Ймовірно	Ні		
Атмосферне повітря						
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			—	—	
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			—		
3.	Погіршення якості атмосферного повітря			—		
4.	Поява джерел неприємних запахів			—	—	
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури тощо			—		
Водні об'єкти						
6.	Збільшення обсягів скидів поверхневих вод			—		
7.	Зміни якості поверхневих вод			—		
8.	Зменшення кількості води для споживання населення			—		
9.	Погіршення якості очистки стічних вод			—		
10.	Поява загроз для населення, пов'язаних з водою (паводки, підтоп-			—	—	

	лення)					
11.	Зміни напрямку, швидкості течії поверхневих вод, зміни обсягів вод тощо			—		
12.	Порушення гідрологічного режиму водних об'єктів			—		
13.	Порушення, забруднення підземних водних горизонтів			—		
Відходи						
14.	Збільшення кількості утворюваних ТПВ населенням			—	—	
15.	Збільшення кількості утворюваних ТПВ промисловими підприємствами			—		
Земельні ресурси						
16.	Порушення, ущільнення ґрунтів			—		
17.	Посилення вітрової або водної ерозії			—		
18.	Поява загроз зсувів, селевих потоків тощо			—	—	
Об'єкти природно-заповідного фонду, зелені насадження, рекреаційні території						
19.	Негативний вплив на території ПЗФ			—	—	
20.	Зменшення кількості зелених зон та насаджень			—	—	
Населення та інфраструктура						
21.	Поява реальних чи потенційних загроз для здоров'я населення			—		
Екологія						
22.	Погіршення екологічного стану			—	—	
23.	Створення та стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			—		
24.	Збільшення обсягів споживання енергетичних ресурсів			—	—	
25.	Порушення якості природного середовища			—		
<p>На основі зазначеної оцінки можна зробити висновки, що впровадження документу державного планування:</p> <p>- не нестиме негативного впливу на довкілля та здоров'я населення;</p>						
				2021	ГП-ПЗ	
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док			
						Аркуш
						74

- в деяких випадках пом'якшить існуючий екологічний стан;
- зменшить існуючий негативний вплив.

Обґрунтування вибору виправданих альтернатив

У контексті СЕО генерального плану населеного пункту, для розгляду альтернативних варіантів та їх можливих екологічних наслідків, запропоновано розглянути варіант «нульовий», без впровадження проектних змін.

Рекомендується розглянути питання: Чи існує можливість не розробляти та не реалізувати документ державного планування?

Результатом цього етапу є ранжування альтернатив та їх опис з точки зору очікуваного впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, і обґрунтування вибору виправданих альтернатив

Порівняння впливів, пов'язаних з реалізацією альтернативних варіантів, на прикладі варіанту «нульовий», без впровадження проектних змін. Зведений аналіз

Найменування	Проектні пропозиції	Потенційні наслідки впливу	Очікуваний вплив на довкілля
Варіант «нульовий», (без впровадження проектних змін)	негативний вплив об'єктів виробництва залишається без змін; санітарно-захисні зони	викиди шкідливих речовин та негативний вплив на довкілля залишаються без змін	екологічна ситуація території не змінюється або навіть погіршується
Варіант з впровадженням проектних рішень у складі генерального плану	раціональне використання природних ресурсів; запровадження	викиди шкідливих речовин та негативний вплив на довкілля зменшуються;	потенційне пом'якшення (підвищення) загального стану екологічної ситуації території

При гіпотетичному «нульовому» сценарії не складається і не затверджується новий генеральний план розвитку населеного пункту. Цей сценарій може розумітися як продовження поточних (несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля. Негативний вплив на середовище зростає, економіка не змінюється, або погіршується, інфраструктура не розвивається, можливо навіть знижується, підвищується негативний вплив на здоров'я населення, зменшується народжуваність, збільшується кількість людей пенсійного віку.

Отже при «нульовому» варіанті подальший розвиток населеного пункту є очевидно проблематичним, ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, подальшого забруднення і неефективного використання земельних та водних ресурсів, хаотичної забудови тощо.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації СЕО, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості.

Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації затвердженого документу державного планування. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Додатково, моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію ДДП;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що ДДП виконується, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи.

Моніторинг може базуватися на розгляді обмеженого числа показників за кожним із запланованих напрямків розвитку та аналізі запланованих результатів.

Рекомендовані показники для моніторингу наслідків виконання документа державного планування

№	Показник моніторингу наслідків виконання документа державного планування	Примітка
Забруднення атмосферного повітря		
1.	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел	
2.	Викиди найпоширеніших забруднюючих речовин	
3.	Індекс забруднення атмосфери	
Водні об'єкти		
4.	Обсяги забору та використання води	
5.	Обсяги скидання зворотних вод	
6.	Обсяги скидання очищених та недостатньо очищених	
7.	Якість води у водних об'єктах	
Озеленення		

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				76

8.	Загальний рівень озеленення населеного пункту	
9.	Рівень озеленення окремих територій (рекреаційних територій, санітарно-захисних зон, житлових кварталів, прибережно-захисних смуг, дорожньо-транспортних коридорів тощо)	
Енергетика		
10.	Споживання енергоресурсів виробничими підприємствами	
11.	Споживання енергоресурсів комунальними установами	
12.	Споживання енергоресурсів населенням	
13.	Енергоресурси, утворені альтернативними джерелами	
Відходи		
14.	Обсяги утворення відходів на території населеного пункту	
15.	Обсяги утворення відходів від виробничих об'єктів	
16.	Обсяги утилізованих відходів	
Здоров'я населення		
17.	Рівень захворюваності мешканців населеного пункту	
18.	Кількість новоутворень у мешканців населеного пункту	

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації генерального плану, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу значного впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації документу державного планування. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію генерального плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що господарська діяльність виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				77

предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю й протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Для організації моніторингу пропонується створити відповідний орган, до складу якого мають входити представники місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу.

Розвиток населеного пункту базується на принципі збалансованого розвитку, оскільки стратегічні напрями розвитку, визначені в складі генерального плану, охоплюють економічну, екологічну й соціальну складові розвитку.

Розміщення сельбищної території, існуючих об'єктів виробничої діяльності та територій сільськогосподарського призначення, споруд транспорту, інженерних мереж та їх об'єктів призводять до значного техногенного навантаження на довкілля населеного пункту, що спричиняє забруднення повітряного та водного басейнів, земельних ресурсів, негативно впливає на здоров'я населення.

Аналіз тенденцій змін стану довкілля в населеному пункті вказує на стабілізацію обсягів викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел і зростання викидів від пересувних джерел, стабілізацію забору свіжої води та скидів зворотних вод, стабілізацію обсягів утворення й утилізації відходів.

Основним антропогенним чинником змін в населеному пункті залишаються виробничі підприємства.

При цьому, існуючі водні об'єкти, зелені насадження та природно-заповідні території пом'якшують негативний антропогенний вплив на довкілля та здоров'я населення.

Ймовірність того, що реалізація Генерального плану призведе до можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Моніторинг ефективності впровадження Генерального плану є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля він матиме, а також необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку населеного пункту. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення генерального плану населеного пункту проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				78

6. Пропозиції щодо охорони культурної та археологічної спадщини

Наявність на території населеного пункту та поблизу нього об'єктів культурної та археологічної спадщини вимагає забезпечення проведення заходів відносно виявлення фактичних місць розташування нововиявлених пам'яток археології.

Право безумовного доступу до об'єктів культурної спадщини з метою їх обстеження, ознайомлення зі станом зберігання, характером та способом використання, ведення реставраційних робіт, одержання відповідних даних, наукового вивчення мають особи, уповноважені на це органами охорони культурної спадщини.

Власник об'єкта культурної спадщини або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, виконавець реставраційних робіт зобов'язані допускати уповноважених органами охорони культурної спадщини осіб для виконання ними своїх обов'язків до об'єктів культурної спадщини та на їхню територію. Пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється зносити, змінювати, замінювати, переміщувати (переносити) на інші місця.

Переміщення (перенесення) пам'ятки на інше місце допускається як виняток у випадках, коли неможливо зберегти пам'ятку на місці, за умови проведення комплексу наукових досліджень з вивчення та фіксації пам'ятки (обміри, фотофіксація тощо).

Власник або уповноважений ним орган, користувач зобов'язані утримувати пам'ятку в належному стані, своєчасно провадити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення відповідно до цього Закону та охоронного договору.

Використання пам'ятки повинно здійснюватися відповідно до режимів використання, встановлених органами охорони культурної спадщини, у спосіб, що потребує якнайменших змін і доповнень пам'ятки та забезпечує збереження її матеріальної автентичності, просторової композиції, а також елементів обладнання, упорядження, оздобу тощо. У разі, коли пам'ятці загрожує небезпека пошкодження, руйнування чи знищення, власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, зобов'язані привести цю пам'ятку до належного стану (змінити вид або спосіб її використання, провести роботи з її консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування).

Якщо власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, самостійно не здійснюють заходів, передбачених у частині першій цієї статті, то відповідний орган охорони культурної спадщини може зобов'язати їх здійснити ці заходи, видавши відповідне розпорядження.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				79

У разі, коли власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, не в змозі виконати розпорядження органу охорони культурної спадщини щодо охорони пам'ятки, орган охорони культурної спадщини може вжити необхідних заходів самостійно (повністю або частково), профінансувавши їх за рахунок спеціальних коштів на фінансування охорони культурної спадщини.

Органи охорони культурної спадщини зобов'язані заборонити будь-яку діяльність юридичних або фізичних осіб, що створює загрозу пам'ятці або порушує законодавство, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

Органи місцевого самоврядування, на території яких не створено органів охорони культурної спадщини, зобов'язані заборонити будь-яку діяльність юридичних або фізичних осіб, що створює загрозу пам'ятці, негайно повідомивши про це відповідний орган охорони культурної спадщини місцевого органу виконавчої влади.

Органи місцевого самоврядування зобов'язані повідомляти відповідні органи охорони культурної спадщини про бездіяльність власника або уповноваженого ним органу, особи, яка набула права володіння, користування чи управління, що створює загрозу пам'ятці. З метою захисту традиційного характеру середовища окремих пам'яток, їх комплексів (ансамблів), історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій навколо них мають встановлюватися зони охорони пам'яток: охоронні зони, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару.

Межі та режими використання зон охорони пам'яток визначаються відповідною науково-проектною документацією і затверджуються відповідним органом охорони культурної спадщини.

Порядок визначення та затвердження меж і режимів використання зон охорони пам'яток та внесення змін до них встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони культурної спадщини.

Проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, в зонах охорони, в історичних ареалах населених місць, а також дослідження решток життєдіяльності людини, що містяться під земною поверхнею, під водою, здійснюються за дозволом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, що видається виконавцю робіт - фізичній особі, і за умови реєстрації цього дозволу у відповідному органі охорони культурної спадщини.

Дозволи на проведення археологічних розвідок, розкопок надаються за умови дотримання виконавцем робіт вимог охорони

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							80
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

культурної спадщини та наявності у нього необхідного кваліфікаційного документа, виданого кваліфікаційною радою. Порядок надання дозволів устанавлюється Кабінетом Міністрів України.

Дозволи на проведення земляних (підводних) робіт на території місць бойових дій, місць поховань померлих та померлих (загиблих) військовослужбовців (у тому числі іноземців), які загинули у війнах, внаслідок депортації та політичних репресій на території України, надаються згідно з програмами, погодженими з відповідним органом охорони культурної спадщини.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи. Земляні роботи можуть бути відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

Будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Роботи на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини здійснюються за наявності письмового дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

З метою захисту об'єктів археології, у тому числі тих, що можуть бути виявлені, проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок у випадках, передбачених Земельним кодексом України, погоджуються органами охорони культурної спадщини.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							81
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

III. МОДЕЛЬ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ

Враховуючи поточні проектні пропозиції, а також: існуючий стан територій, перспективи розвитку виробничої та соціальної сфери, необхідність вдосконалення умов проживання, розроблено модель перспективного розвитку населеного пункту та прилеглої до нього території.

Модель перспективного розвитку дає можливість забезпечити плановий і сталий розвиток населеного пункту за необхідними напрямками, як в найближчий час, так і на віддалену перспективу.

Враховано той фактор, що територія населеного пункту та рельєф місцевості має значний курортно-рекреаційний потенціал, що підтверджується можливістю реалізації відповідних проектних рішень, які враховують:

- можливість формування рекреаційних територій;
- наявність територій із сприятливими природними особливостями.

При цьому, ряд проектних рішень запропоновано відповідно до основних положень Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 року № 168-р, яка передбачає, що однією з умов сталого розвитку сфери туризму та курортів є розвиток туристичних територій.

Крім іншого, у вказаній стратегії зазначено, що сфера туризму та курортів стає однією з основних галузей, що впливає на загальний стан і тенденції світової економіки, а також той фактор, що подолання негативних тенденцій, створення сприятливих умов для розвитку сфери туризму та курортів повинні стати пріоритетними напрямками прискорення економічного та соціального зростання країни (короткий витяг із Стратегії наведено в додатках).

Основними цілями територіального планування є створення сприятливого середовища життєдіяльності і сталого розвитку населеного пункту, як центру первинної системи розселення.

Крім того, при розробці загальної концепції соціального і територіального розвитку населеного пункту передбачаються заходи відносно:

- збереження виробничих територій на площі 7,39 га, які б могли в перспективі покращити стан працевлаштування мешканців населеного пункту та позитивно вплинути на демографічну ситуацію;
- удосконалення забудови на основі збереження існуючих капітальних і придатних до тривалої експлуатації будинків і споруд;
- розширення території індивідуальної садибної забудови на 10,48 га, з метою забезпечення потреб в індивідуальному житловому будівництві мешканців населеного пункту, територія житлової забудови яких на даний час знаходиться в межах існуючих санітарно-захисних зон та в межах інших планувальних обмежень;
- розширення територій під індивідуальну садибну забудову передбачається паралельно із створенням максимально комфортних умов проживання включаючи: розміщення поряд з територіями житлової забудови ділянок для розміщення громадських територій; максимальне обладнання територій

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				82

нової житлової забудови спорудами інженерної інфраструктури: централізоване електро-, газо-, водопостачання, водовідведення;

- розширення площі громадської забудови та рекреаційного призначення, що дасть можливість передбачити території із сприятливими природними особливостями для організації:
  - 5 рекреаційних зон поблизу водойм (загальною площею 4,03га);
  - готелю-садиби зеленого туризму;
  - нового спортивного ядра з площею 0,93 га;
  - спортивних майданчиків;
  - 1 нового закладу торгівлі, закладу побутового обслуговування, закладу громадського харчування;
  - території для проведення ярмаркових заходів площею 0,24га;
  - 7 паркових/скверових зон з дитячими майданчиками;
  - розширення території закладу соціального захисту населення (з 0,37 га до 0,51га);
- розроблення проектної документації щодо встановлення (відновлення) меж населеного пункту;
- розроблення проектної документації щодо визначення розмірів і меж водоохоронних зон та плану земельно-господарського устрою населеного пункту, згідно статті 87 Водного кодексу України(з доведенням до відому населення, всіх зацікавлених організацій рішення щодо меж водоохоронних зон і прибережно захисних смуг та водоохоронного режиму, який діє на цих територіях);
- проведення інженерної підготовки та благоустрою територій;
- здійснення заходів щодо охорони й оздоровлення навколишнього середовища;
- озеленення внутрішньо-квартальних територій;
- реконструкцію системи озеленення населеного пункту з формуванням озелених територій спеціального призначення (санітарно-захисних зон у межах санітарних розривів до сельбищної зони).

Заходи по функціонально-планувальній організації населеного пункту передбачають:

- упорядкування, благоустрій та розвиток мережі вулиць і проїздів;
- розміщення проектної території індивідуальної садибної забудови;
- озеленення внутрішньо-квартальних територій.

Населений пункт має достатню площу територій для формування озелених територій загального користування. Зону насаджень спеціального призначення пропонується сформувати на основі існуючих зелених насаджень загального користування.

Генеральним планом пропонується виконати благоустрій і додаткове озеленення в центральній частині населеного пункту.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				83

V ОСНОВНІ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ										
№ п/п		Показники				Одиниця виміру		Існуючий стан	Етап 15- 20 р.	
1		2				3		4	5	
1.		Населення				тис. осіб		0,897	1,200	
2.		Територія в межах населеного пункту, всього:				га		509,30	513,87	
		Житлової забудови, всього				га		169,71	178,36	
		у тому числі								
		індивідуальна садибна забудова				га		168,46	177,11	
		блокована садибна забудова				га		0,00	0,00	
		багатоквартирної				га		1,25	1,25	
		Громадської забудови, всього				га		6,83	10,60	
		Виробничі, всього				га		7,39	7,39	
		Комунальні, всього				га		4,36	5,71	
		в т.ч. кладовища				га		4,19	4,19	
		в т.ч. комунальні				га		0,17	1,52	
		Інженерна інфраструктура				га		0,07	0,66	
		Транспортної інфраструктури, всього				га		25,05	38,20	
		Ландшафтно-рекреаційні та озеленені				га		93,43	93,60	
		в т.ч. лісогосподарського призначення				га		11,17	11,17	
		Водних поверхонь				га		5,07	7,79	
		Сільськогосподарські угіддя				га		194,24	171,56	
3.		Новий житловий фонд				тис.м ²			6,300	
4.		Нове житлове будівництво, всього:				тис.м ²			6,300	
						Кількість квартир/дворів			42	
5.		Об`єкти громадського обслуговування:								
		Дошкільний навчальний заклад				місць		16	90	
		Шкільний навчальний заклад				місць		60	154	
		Лікарні (відділення лікарень), всього								
		Поліклініки, всього				відвідувань за зміну		-	-	
		Амбулаторії, всього				об`єкт		1	1	
		Фельдшерсько-акушерські пунк-				об`єкт				
					2021	ГП-ПЗ				Аркуш
										84
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док							

	ти, всього			
	Пожежні депо, всього	Об'єкт / пожежних автомобілів	-	1/2
	Будинок культури	місць	300	300
	Торгівельні заклади	об'єкт	3	5
	Заклади громадського харчування	об'єкт	-	1
6.	Вулично-дорожня мережа та сільський пасажирський транспорт			
	Довжина вулиць і доріг, всього	км	20,6	35,0
	Щільність вулиць і доріг, всього	км / км ²	4,12	6,80
	Довжина подвійного шляху ліній міського пасажирського транспорту, всього	км		
	у т. ч. автобуса			
	Тролейбуса			
	Трамвая			
	Загальний рівень автомобілізації	машин на 1 тис. чол		
7.	Інженерне забезпечення			
	Водопостачання			
	Сумарний відпуск води	тис.м ³ /добу	150	180
	Потужність головних споруд водопроводу	-/-	150	180
	Каналізація			
	Загальне надходження стічних вод	-/-		180
	Сумарна потужність очисних споруд	-/-		180
	Електропостачання			
	Сумарне споживання електроенергії	млн.кВт х год. / рік	0,798	1,140
	Потужність джерел покриття електронавантажень	тис.кВт	0,266	0,278
	Теплопостачання			
	Потужність централізованих джерел тепла, всього	МВт		
	Подача тепла, всього	-/-		

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				85

	Газопостачання			
	Споживання газу, всього	млн. м ³ /рік	0,165	0,198
8.	Інженерна підготовка та захист території			
	Захист території від затоплення: Площа; Протяжність захисних споруд	га км		
	Намив, підсипка території	га		
	Берегоукріплення	км		
	Пониження рівня ґрунтових вод	га		
	Регулювання русел рік / водойм	га		
	Протиерозійні, протизсувні, проти карстові заходи,	га		
	Освоєння заторфованих і заболочених територій	га		
	Освоєння територій із іншими складними умовами: Протипросідні заходи; Сейсмічністю 7 балів і більше	-/- -/-		
	Дощова каналізація	км		
	Очисні споруди дощової каналізації	Одиниць		
9.	Санітарне очищення території			
	Обсяги твердих побутових відходів	тис.т / рік	0,646	0,945
	Сміттєпереробні заводи			
	Кількість	Одиниць		
	Потужність загальна	тис.т/рік		
	Полігони			
	Кількість	Одиниць		
	Площа	га		
	Звалища			
	Кількість	Одиниць		
	Площа	га		

ДОДАТКИ

Додаток 1

Санітарна класифікація підприємств, виробництв та споруд і розміри санітарно-захисних зон для них
Хімічні підприємства та виробництва

Клас IV. Санітарно-захисна зона 100 м

1. Виробництво паперу із готової целюлози та ганчір'я.
2. Виробництво галаліту та інших білкових пластиків (амінопласти та ін.).
3. Виробництво гліцерину.
4. Виробництво емалей на конденсаційних смолах.
5. Виробництво мила.
6. Виробництво органопрепаратів (див. м'ясокомбінати).
7. Виробництво генераторного газу на вугіллі та торфі у кількості до 5000 м3/год.
8. Хімічна переробка руд рідкісних металів для одержання солей молібдену, вольфраму і кобальту.
9. Виробництво фенолальдегідних прес-матеріалів, а також пресованих і намотувальних виробів із паперу і тканини, просякнених фенолальдегідними смолами у кількості не більше 100 т/рік.
10. Виробництво технічного саломасу (з одержанням водню електролітичним способом).
11. Виробництва солеварні та солерозмольні.
12. Виробництво фармацевтичних солей калію (хлористого, сірчаноокислого і поташу).
13. Виробництво гумового взуття без застосування органічних розчинників і гумових сумішей без застосування сажі.
14. Виробництво туків рідких.
15. Виробництво ваніліну та сахарину.
16. Виробництво нафтового газу в кількості до 1000 м3/год.
17. Виробництво пресувальних матеріалів (фенолформальдегідних, сечовинно- і мелаїноформальдегідних, кремнійорганічних та ін.).
18. Виробництво штучної шкіри на основі полівінілхлоридних та інших смол без застосування летких органічних розчинників.
19. Виробництво поліхлорвінілового пластифікату, вініпласту, міпластових сепараторів пінополіуретану, поропластів, склопластів, стиропору.
20. Виробництво алкалоїдів і галенових препаратів.
21. Виробництво мінеральних природних фарб (крейди, охри, мумії та ін.).
22. Виробництво парфюмерії.
23. Виробництво дубильного екстракту.
24. Виробництво виробів із синтетичних смол, полімерних матеріалів та пластичних мас різними методами (пресуванням, екструзією, литтям під тиском, вакуум-формуванням та ін.).
25. Виробництво синтетичних порошкоподібних миючих засобів.
26. Хімчистка.

Клас V. Санітарно-захисна зона 50 м

1. Виробництво неорганічних реактивів при відсутності хлорних цехів.
2. Виробництво по вулканізації гуми без застосування сірковуглецю.
3. Виробництво вуглекислоти та "сухого льоду".
4. Виробництво штучних перлів.
5. Виробництво виробів із пластичних мас та синтетичних смол (тільки механічна

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				87

обробка).

6. Виробництво фотохімічне (фотопластинок, кіноплівки та фотопаперу).
7. Виробництво туків вуглекислих.
8. Пункти очистки, промивки та пропарки цистерн (при перевезенні нафти і нафто-продуктів).
9. Виробництво різних видів паперу і картону із привізних напівфабрикатів; виробництво деревної маси та напівцелюлози із застосуванням соди або моносольфіту при одержанні готового моносольфіту і без спалювання відпрацьованих лугів, що містять сірку, та інших матеріалів без застосування рідкого сірчастого газу.
10. Заводи поліграфічних фарб.
11. Виробництво готових лікарських форм.
12. Виробництво стиснутих та скраплених продуктів поділу повітря.

Металургійні, машинобудівні та металообробні підприємства і виробництва

Клас IV. Санітарно-захисна зона 100 м

1. Виробництво машин та приладів електротехнічної промисловості (динамомашин, конденсаторів, трансформаторів, прожекторів та ін.) при наявності невеликих ливарних та гарячих цехів.
2. Виробництво голого кабеля.
3. Виробництво котлів.
4. Виробництво металевих електродів.
5. Підприємства металообробної промисловості з чавунним, сталевим (у кількості до 10000 т/рік) та кольоровим (у кількості до 100 т/рік) литтям.
6. Виробництво сурми електролітичним способом.
7. Шрифтоливарні заводи (при можливих викидах свинцю в атмосферу).

Підприємства по видобуванню руд та нерудних копалин

Клас IV. Санітарно-захисна зона 100 м

1. Підприємства по видобуванню кам'яної кухонної солі.
2. Підприємства по видобуванню торфу фрезерним способом.
3. Підприємства по видобуванню руд металів та металоїдів шахтним способом, за винятком свинцевих руд, ртуті, миш'яку та марганцю.

Виробництва будівельної промисловості

Клас IV. Санітарно-захисна зона 100 м

1. Виробництво штучного каміння та бетонних виробів.
2. Елеватори цементів та інших курних будівельних матеріалів.
3. Виробництво будівельних матеріалів із відходів ТЕЦ.
4. Виробництво азбестоцементних виробів.
5. Виробництво полімерних будівельних матеріалів.
6. Виробництво фарфорових та фаянсових виробів.
7. Виробництво червоної та силікатної цегли.
8. Виробництво керамічних та вогнетривких виробів і мергелів.
9. Кам'яноливарні.
10. Виробництво скла.

Клас V. Санітарно-захисна зона 50 м

1. Підприємства по видобуванню каміння безвибуховим способом та підприємства по обробці природного каміння.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				88

2. Виробництво гіпсових виробів.
3. Виробництво камишиту, соломиту, диференту, фіброліту та ін.
4. Виробництво глиняних виробів.

Виробництва по обробці деревини

Клас IV. Санітарно-захисна зона 100 м

1. Виробництво деревинної шерсті.
2. Заводи лісопильні, фанерні та деталей дерев'яних стандартних будівель.
3. Судобудівні верфі для виготовлення дерев'яних суден.
4. Виробництво обозне.
5. Виробництво хвойно-вітамінного борошна, хлорофіло-каротинової пасти, хвойного екстракту.

Клас V. Санітарно-захисна зона 50 м

1. Підприємства столярно-теслярні, меблеві, паркетні та по виготовленню ящиків.
2. Підприємства по консервуванню деревини сольовими та водними розчинами (без солей миш'яку) і суперобмазкою.
3. Виробництво виробів із деревинної шерсті: деревинно-стружкових, деревинно-волокнистих, цементно-фібролітових плит та ін.
4. Виробництво бондарних виробів із готової клепки.
5. Виробництво рогожно-ткацьке.
6. Судобудівельні верфі для виготовлення дерев'яних катерів та човнів.

Текстильні виробництва та виробництва легкої промисловості

Клас IV. Санітарно-захисна зона 100 м

1. Підприємства по безперервному просочуванню тканин та паперу олійними, олійно-асфальтовими, бакелітовими та іншими лаками з обсягом виробництва до 300 т/рік просочуваного матеріалу.
2. Підприємства котонінні.
3. Підприємства коконо-розварювальні та шовко-розмотувальні.
4. Підприємства меланжові.
5. Підприємства конопле-джутокрутильні, канатні, шпагатні, мотузкові та по обробці кінців.
6. Виробництво пряжі та тканин із вовни, бавовни і льону при наявності фарбувальних, відбілювальних та ливарних цехів.
7. Виробництво галантерейно-шкіряного картону з оздобленням полімерами із застосуванням органічних розчинників до 0,5 т/добу та виробництво гуми для низу взуття без застосування летких органічних розчинників.

Клас V. Санітарно-захисна зона 50 м

1. Виробництво пряжі та тканин із бавовни, льону і вовни при відсутності фарбувальних та відбілювальних цехів.
2. Підприємства трикотажні та мереживні.
3. Шовкоткацькі виробництва.
4. Швейні фабрики.
5. Виробництво килимів та штучного каракулю.
6. Виробництво взуттєвих картонів на шкіряному та шкіряно-целюлозному волокні без застосування розчинників.
7. Виробництво взуття.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				89

Виробництво по обробці тваринних продуктів

Клас IV. Санітарно-захисна зона 100 м

1. Виробництво скелетів та наочного приладдя із трупів тварин.
2. Комбікормові заводи (виробництво кормів для тварин з харчових відходів).
3. Виробництво валяльне та повстяне.
4. Виробництво желатину вищого сорту із свіжих незагнивших кісток, з мінімальним строком зберігання на спеціально обладнаних складах з охолодженням.
5. Підприємства по обробці волоса, щетини, пуху, пера, рогів та копит.
6. Виробництва кишково-струнні та кетгутові.

Клас V. Санітарно-захисна зона 50 м

1. Виробництво лакових шкір.
2. Виробництво виробів із вичиненої шкіри.
3. Виробництво щіток із щетини та волоса.
4. Склади мокросолоних шкір (до 200 штук) для тимчасового зберігання (без обробки).
5. Валяльні майстерні.

Виробництво по обробці харчових продуктів та смакових речовин

Клас IV. Санітарно-захисна зона 100 м

1. Млини, крупорушки, зернообдиральні підприємства та комбікормові заводи.
2. Елеватори.
3. Підприємства кавообжарочні.
4. Підприємства сироварні.
5. Виробництва оліємаргарину та маргарину.
6. Виробництва м'ясокопильні.
7. Виробництво харчового спирту.
8. Підприємства рибоконсервні та рибофілейні з утильцехами, рибокомбінати.
9. Цехи по виробництву ферментів з глибинним способом культивування.
10. Бурякоцукрові заводи без жомосховища.
11. Кукурудзяно-крохмальні, кукурудзяно-патокові заводи.
12. Виробництво альбуміну.
13. Підприємства по переробці овочів (сушіння, соління та квашення).
14. Виробництво декстрину, глюкози та патоки.
15. Виробництво крохмалю.

Клас V. Санітарно-захисна зона 50 м

1. Кондитерські фабрики.
2. Виробництво харчового оцту.
3. Підприємства тютюново-махорочної (тютюново-ферментаційні заводи, тютюнові та сигаретно-махорочні фабрики).
4. Чаєрозжувальні фабрики.
5. Заводи спирто-горілчані.
6. Підприємства олійницькі.
7. Консервні заводи.
8. Овочесховища.
9. Цукрово-рафінадні заводи.
10. Заводи кон'ячного спирту.
11. Пивоварні заводи (без солодівень).
12. Макаронні фабрики.
13. Молочні та маслоробні заводи (тваринні масла).

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				90

14. Ковбасні фабрики потужністю понад 3 т за зміну.
15. Хлібзаводи.
16. Фабрики харчові заготівельні.
17. Холодильники місткістю понад 600 т.
18. Заводи первинного виноробства.
19. Винні заводи.
20. Заводи виноградного соку.
21. Заводи фруктових та овочевих соків і безалкогольних напоїв.
22. Підприємства по варінню товарного солоду і виготовленню дріжджів.
23. Рибокопильні заводи.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							91
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

Мінімальні відстані в плані від інженерних підземних мереж до будинків, споруд

Інженерні мережі	Відстані, м, по горизонталі (в світлі) від підземних мереж, до						
	Фундаментів будинків та споруд	Фундаментів огорож підприємств, естакад, опор контактної мережі і зв'язку	Бортового каменя вулиці дороги(краю проїзної частини, укріпленої смуги узбіччя)	Зовнішньої брівки кювету або підшви насипу дороги	Фундаментів опор повітряних ліній електропередач напругою		
					До 1 кВ зовнішнього освітлення	Вище 1 до 35 Кв	Вище 35 до 110 кВ і вище
Водопровід і каналізація	5	3	2	1	1	2	3
Самопливна каналізація	3	1,5	1,5	1	1	2	3
Дренаж	3	1	1,5	1	1	2	3
Газопроводи тиску, Мпа: Низького до 0,005	4	1	1,5	1	1	5	10
Середнього від 0,005 до 0,3	4	1	1,5	1	1	5	10
Високого від 0,3 до 0,6	7	1	2,5	1	1	5	10
Високого від 0,6 до 1,2	10	1	2,5	2	1	5	10
Кабелі силові всіх напрямків та кабелі зв'язку	0,6	0,5	1,5	1	0,5	5	10

Мінімальні відстані між підземними інженерними мережами

Інженерні мережі	Відстань, м, по горизонталі (в світлі) до								Кабелів силових та всіх напруг
	Водопроводу	Кабелів зв'язку	Каналізації побутової	Дренажу та дощової каналізації	Газопроводів тиску Мпа				
					Низького до 0,005	Середнього від 0,005 до 0,3	Високого		
				Від 0,3 до 0,6			Від 0,6 до 1,2		
Водопровід	Див. пр.1	0,5	Див. пр.2	1,5	1	1	1,5	2	0,5*
Каналізація побутова	Див. пр.2	0,5	0,4	0,4	1	1,5	2	0,5	0,5*
Дощова каналізація	1,5	0,5	0,4	0,4	1	1,5	2	5	0,5
Газопроводи тиску, Мпа: Низького до 0,005	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	1
Середнього від 0,005 до 0,3	1	1	1,5	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1
Високого від 0,3 до 0,6	1,5	1	2	2	0,5	0,5	0,5	0,5	1
Високого від 0,6 до 1,2	2	1	5	5	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Кабелі силові всіх напрямків	0,5*	0,5	0,5*	0,5*	1	1	1	2	0,1
Кабелі зв'язку	0,5	1	0,5	0,5	1	1	1	1	0,5*
Примітки:									
1. При паралельній прокладці декількох ліній водопроводу відстань між ними належить приймати у відповідності до Державних будівельних норм, які регламентовано вимог до зовнішні мереж водопостачання.									
2. Відстань від побутової каналізації до господарсько-питного водопроводу треба приймати, м: до водопроводу із залізобетонних та азбестоцементних труб - 5; до водопроводу із чавунних труб діаметром до 200 мм - 1,5; діаметром вище 200 мм - 3; до водопроводу з пластмасових труб - 1,5.									
*Відповідно до Правил облаштування електрообладнання									

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
							93
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				

ВИТЯГ З КОМПЛЕКСНОГО ДЕМОГРАФІЧНОГО ПРОГНОЗУ УКРАЇНИ НА ПЕРІОД до 2050 р (Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України (протокол № 9 від 6 листопада 2006 р.)

ЧИСЕЛЬНІСТЬ ТА СТАТЕВО-ВІКОВА СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДО 2050 р.

Чисельність і особливості вікової структури населення формуються під впливом трьох основних компонентів: народжуваності, смертності та міграцій. Тому компонентний демографічний прогноз передбачає комбінацію різних варіантів цих компонентів.

Основними варіантами в даній роботі визнано „низький”, „середній” та „високий” (для народжуваності – „1-й високий”). Решта носить дослідницький, аналітичний характер. Виходячи з логіки обґрунтування кожного варіанту компонентного демографічного прогнозу, у комбінації поєднуються не всі варіанти. Зокрема, варіанти „нормативний” та „постійні коефіцієнти” комбінуються лише з аналогічними варіантами інших компонентів. „Наднизький” варіант тривалості життя та міграцій поєднано з „середнім” варіантом народжуваності з метою визначити ступінь впливу найгіршої ситуації по смертності та міграціях із реалістичною динамікою народжуваності. Найбільш вірогідними доцільно вважати варіанти прогнозу, в яких поєднуються не менше двох „середніх” варіантів по всіх компонентах. Розподіл населення за статтю та віком на перспективу за всіма обчисленими варіантами подано в Додатках. Назва кожного варіанту містить у собі назви тих варіантів окремих компонентів прогнозу, комбінацією яких він сформований. Так, перше слово відповідає народжуваності, друге – смертності, третє – міграції. Наприклад, варіант прогнозу „1-й високий-середній-низький” вказує на те, що в розрахунку перспективної чисельності населення використана комбінація з 1-го високого прогнозу народжуваності, середнього варіанту тривалості життя та низького варіанту прогнозу міграцій. Особливу увагу слід приділити найбільш вірогідному варіанту прогнозу – „середній-середній-середній”. Цей варіант видається найбільш близьким до реально досяжних у визначені роки показників народжуваності, смертності та міграційного притоку. Як показує практика демографічних прогнозів, точний точковий прогноз є неможливим через існування величезної кількості прямих і прихованих факторів, що впливають на досліджувані процеси, залишається незрозумілим механізм і характер їх рекурентних зв'язків. Ймовірно також є поява нових факторів, що можуть докорінно змінити всю систему соціально-економічних взаємозв'язків і, зрештою, призвести до непередбачуваних демографічних наслідків. Проте, цей варіант прогнозу пролягає в околі найбільш вірогідного „пучка” демографічної реальності. Чисельність населення на середину 2050 р. за цим варіантом оцінюється на рівні 36 158,4 тис. Осіб.

Прогноз чисельності населення України до 2050 р. за різними варіантами. Частка осіб, старше 60 років наприкінці прогнозного періоду становитиме 32,2%.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				94

Згодом, коли у відповідний вік „увійдуть” чисельні покоління народжених на початку 1950-х, а не менш чисельні когорти народжених у середині 1980-х 109 „вийдуть” із найбільш фертильного віку почнеться зростання рівня старіння. Подальше зростання темпів старіння також зумовлюватиметься тими особливостями вікової структури, які вже зараз властиві населенню України. Комбінація найбільш „виграшних” варіантів прогнозу тривалості життя та міграцій, а також один із „високих” варіантів народжуваності на середину 2050 р. дає 42 313,4 тис. осіб. Рівень старіння досягне 32,1%. „1-й високий, високий, середній”. Посідає „друге місце” за ступенем оптимістичності. Чисельність населення на горизонті прогнозу складе 41 013,9 тис. осіб. Частка осіб старше 60 років становитиме 32,4%. „1-й високий, середній, високий”. Така зміна комбінації дає порівняно з попереднім варіантом помітний „прогрес”, а кількість мешканців України за ним становитиме 40 286,1 тис. осіб. Питома вага осіб похилого віку складе 29,5%. „1-й високий, середній, низький”. Складно відмітити ступінь вірогідності реалізації такої комбінації. Проте, „низький” варіант міграційного прогнозу суттєво змінює демографічну картину порівняно з іншими варіантами циклу з „1-ю високою” народжуваністю. На 110 середину 2050 р. чисельність населення України складе 35 568,6 тис. осіб, а рівень постаріння становитиме 31,0%. Статеві-вікова піраміда постійного населення України на початок 2050 р. за варіантами „1й-високий-високий-високий”, „середній-середній-середній”, „низький-низький-низький”. „1-й високий, середній, середній”. Результат перетинання цих гіпотез компонентів прогнозу міститься між результатами попередніх варіантів – 39 019,0 тис. осіб. Частка осіб похилого віку складе відповідно 29,9%. „1-й високий, низький, низький”. Комбінація низької тривалості життя, міграційно непривабливої країни та високої народжуваності, звісно, є досить сумнівною. Цікаво, що за цим варіантом прогнозу в Україні очікується 32 988,1 тис. осіб. на середину 2050 р. Рівень постаріння, зрозуміло, дещо нижчий – 27,8%. „Середній, високий, високий”. За таких вихідних припущень чисельність мешканців України досягне на середину 2050 р. 39 394,0 тис. осіб. Питома вага осіб у віці 60 років і старше сягатиме 34,4%. „Середній, середній, високий”. Більш реалістичний компонент прогнозу смертності дає на кінець прогнозного періоду 37 380,9 тис. осіб. Частка осіб похилого віку в усьому населенні складе 31,8%. „Середній, високий, середній”. Високий варіант тривалості життя у тривалій перспективі (45 років) виявляється більш впливовим фактором, ніж міграція. Чисельність населення України за цим варіантом є більш високою, ніж за попереднім майже на 1 млн. і становить 38 139,4 тис. осіб. Проте і частка осіб старше 60 років значно вище (34,8%). Імовірнісна інтерпретація багатоваріантного демографічного прогнозу. „Низький-низький-низький”. Комбінація низьких (не обов’язково найнижчих) варіантів прогнозу вказує на можливість досягнення дуже малої чисельності населення України – 25 047,7 тис. осіб. Низька тривалість життя, яка мала б уповільнювати процес старіння, повністю нівелюється низькою народжуваністю. Це зайвий раз показує, що старіння – наслідок не зростання тривалості життя, а – передусім – зниження народжуваності. Рівень постаріння за цим варіантом на кінець прогнозного періоду складе один із найвищих із можливих показників –

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				95

36,3%. „Низький, середній, низький”. За цим варіантом в Україні очікується 27 527,7 тис. мешканців на кінець прогнозного періоду. Питома вага осіб старше 60 років становитиме 39,8%. 112 „Низький, середній, середній”. Низька народжуваність у співставленні з середніми варіантами прогнозу смертності та міграцій на середину 2050 р. дає досить пристойну кількість населення – 30 517,8 тис осіб. Проте, і частка населення старше 60 років дуже висока – 38,0%. „Середній, низький, низький”. За цим варіантом чисельність населення на кінець періоду прогнозу досягне 30 314,6 тис. осіб. Рівень постаріння складе 30,2%. „Середній, середній, низький”. Гіпотези здаються близькими до попереднього варіанту, проте нижча смертність до кінця періоду прогнозу „зберігає” понад 2 млн. життів. В результаті чисельність населення за цим варіантом повинна скласти близько 32 858,4 тис. осіб, а рівень постаріння помітно вищий – 33,5%. Варіант із народжуваністю „2-й високий” також згідно сформульованим для нього гіпотезами перетинається не з усіма можливими варіантами прогнозу смертності та міграцій. Він однозначно прив’язаний до високої імміграції осіб із Азії та Африки, які мають порівняно високу народжуваність. Висока імміграція, у свою чергу, пов’язана з можливим підвищенням рівня життя в Україні. Тому відповідно до цього, „низький” варіант прогнозу тривалості життя тут також відкинута. Таким чином, залишається два варіанти. „2-й високий, високий, високий”. За умов, описаних у відповідних розділах роботи, чисельність населення на кінець прогнозного періоду очікується на рівні 39 893,2 тис. осіб. Рівень постаріння при цьому сягатиме 34,0%. „2-й високий, середній, високий”. За рахунок зміни лише гіпотез смертності, чисельність населення досягне 37 877,9 тис. осіб. Частка осіб похилого віку становитиме 31,4%. Малоймовірними, проте цікавими з погляду порівнянь є наступні аналітичні варіанти прогнозу. „Середній, наднизький, наднизький”. Передбачає досягнення 27 507,3 тис. осіб. Основні втрати припадуть на „середні” вікові групи працездатного віку. Згідно з цією комбінацією варіантів прогнозу питома вага осіб у віці старше 60 років складе 29,4%. Варіант прогнозу „постійні показники”, що зафіксовані на рівні 2005 р., є малоймовірним. Проте, внаслідок певної авторегресії, та інерційності, властивій демографічним процесам, цей варіант прогнозу може досить адекватно відповідати можливій динаміці у короткостроковій перспективі. Специфічність компонентів цього варіанту прогнозу зумовлює те, що ці варіанти не комбінуються з рештою. За цим варіантом, якщо в демографічних процесах в Україні нічого не зміниться, то на середину 2050 р. чисельність населення України становитиме 26 251,5 тис. осіб. Цей результат – один із двох найгірших. Таким чином, цей варіант указує на те, що сучасна 113 демографічна ситуація містить у собі настільки негативні риси, які протягом найближчих 45 років призведуть до різкого скорочення чисельності населення (в 1,8 раза). Рівень постаріння при цьому складе 32,4%. В „нормативний” варіант прогнозу входять відповідні гіпотези по природному руху населення. Міграційні переміщення при цьому відсутні. Цей варіант вказує на можливі резерви покращення демографічної ситуації за допомогою „внутрішніх” чинників за умови розвитку демографічних процесів, аналогічних подібним у Західній та Північній Європі. Через свою низьку вірогідність (про що свідчить аналіз по-

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				96

милок історичних прогнозів) ці гіпотези також не перетинаються з рештою варіантів. Цей варіант прогнозу вказує на можливість досягнення чисельності населення України на середину 2050 р. порядку 40 032,0 тис. осіб. При цьому частка осіб старше 60 років складатиме близько третини всіх мешканців (33,5%).

ВИСНОВКИ

Як показують демографічні прогнози, моделі й оцінки експертів, імовірність того, що Україна в короткій чи середній перспективі досягне рівня простого відтворення дуже мала. Швидше за все, міграційне сальдо також буде не в змозі компенсувати природний убуток населення в нашій країні. На відміну від країн Європи, рівень життя та величина природного приросту яких дають підстави сподіватися на продовження повільного збільшення людності (зокрема Швеції, Німеччини, Франції), в Україні (як і в Польщі та Росії) триватиме скорочення числа мешканців. За найбільш вірогідними сценаріями демографічного прогнозу, чисельність населення в Україні впродовж найближчих 50 років скорочуватиметься досить швидкими темпами. Це пояснюється значною втратою демографічного потенціалу: поширеними стандартами малодітності, низькою тривалістю життя, а також несприятливим міждержавним міграційним обміном. Основними параметрами сучасного та очікуваного режиму демографічного відтворення такі: – Один із найнижчих у світі рівнів народжуваності, що утримується впродовж тривалого часу, зумовлює невеликий репродуктивний базис (нечисленну кількість осіб у фертильному віці) уже в найближчі роки. Загальносвітові тенденції показують різке скорочення народжуваності в переважній більшості країн. Це змушує переглядати останні прогнози чисельності населення світу у бік зниження. В Україні ж зростання народжуваності вище рівня простого відтворення вітчизняними та міжнародними експертами визнається малоімовірним. – Тривалість життя вигідно виглядає лише у порівнянні з Росією та країнами Африки. Хоча у більшості країн світу, цей показник поступово зростає, в Україні тенденція має хвилеподібний характер із загальною тенденцією до скорочення. Проте, навіть якщо тривалість життя зростатиме дуже інтенсивно, бажаного приросту чи, принаймні, скорочення темпів падіння чисельності населення він не дасть. – В умовах вичерпання потенціалу демографічного зростання чи не єдиною можливістю нарощення загальної кількості населення України стає активна імміграційна політика. Однак, демографічний дефіцит в Україні настільки значний, що за масштабів міграції, необхідних для його покриття, може виникнути небезпека порушення єдності та внутрішньої рівноваги суспільства, труднощі взаємоадаптації корінного і прибулого населення. Доцільнішим видається залучення обмежених груп іммігрантів, що не дозволить подолати депопуляцію, але забезпечить уповільнення її темпів, а також дозволить досягти більш-менш прийняттого співвідношення між платниками податків та особами, що перебувають на утриманні держави. В Україні, як і в багатьох країнах Європи, відмічається скорочення чисельності населення. Переважно, це зумовлено депопуляцією (перевищенням числа померлих над кількістю народжених). Проте, загальносвітове зниження чисельності населення, за деякими оцінками⁶⁴, може статися вже в цьому столітті.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				97

Таким чином, Україна, як і більшість країн Європи, знаходиться в „авангарді” депопуляції планети. Проте, не слід утішатися. Населенню України притаманні надзвичайно архаїчні елементи режиму природного руху, зокрема в структурі смертності за причинами та віком. Слід пам’ятати, що демографічний прогноз не є самоціллю і не претендує на точність передбачення. Прогноз, перш за все, є методом перспективного аналізу. Певною мірою, він сам „творить” майбутнє. Демографічний прогноз вказує на ті шляхи розвитку населення, які можуть реалізуватися при визначених гіпотезах. У цьому сенсі прогноз виступає „інструментом”, вказуючи на можливі та необхідні кроки у регулюванні процесу відтворення населення. Одним із висновків роботи є визнання нагальної необхідності для України проведення чіткої державної демографічної політики на різних рівнях. Для цього слід включити до державної практики рекомендації Концепції та Стратегії демографічного розвитку України. Україна вступає до особливого етапу свого демографічного розвитку. Мала чисельність народжених протягом останнього десятиліття невдовзі визначатиме дефіцит трудових ресурсів. Натомість зростатиме частка осіб похилого віку. Таким чином, невідворотним є демографічне постаріння населення. В умовах солідарної пенсійної системи та низької продуктивності праці трудоактивне населення буде неспроможне утримувати зростаючу частку осіб пенсійного віку. Тому навіть за умов поліпшення економічної ситуації, податкові надходження в бюджет можуть не надто збільшуватися. Для введення страхування потрібна наявність певних умов: – постійний дохід під час усього активного життя когорти народжених, – тривалий період економічної стабільності, що гарантував би купівельну спроможність заощаджень на протязі всього життя. Слід застерегти, що процес старіння впливатиме на українську економіку не лише через тиск на державний бюджет, але й може потягти за собою зміни економічної поведінки робочої сили. Підвищення віку виходу на пенсію, очевидно, призведе до збільшення частки старших вікових груп у працездатному населенні, що у свою чергу може позначитися, зокрема, на здатності робочої сили сприймати інновації у світі високих технологій.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				98

ВИТЯГ ІЗ СТРАТЕГІЇ розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р

За оцінкою Всесвітньої туристичної організації ООН (ЮНВТО), внесок туризму до світового валового внутрішнього продукту з урахуванням непрямого ефекту становить 10 відсотків. Загальна кількість робочих місць, що прямо або опосередковано стосуються сфери туризму, становить 11 відсотків. У 2015 році частка міжнародних туристичних прибуттів збільшилася на 4,4 відсотка і становила 1184 млн. туристів.

Сфера туризму та курортів стає однією з основних галузей, що впливає на загальний стан і тенденції світової економіки.

Оскільки зазначена сфера пов'язана з діяльністю більш як 50 галузей, її розвиток сприяє підвищенню рівня зайнятості, диверсифікації національної економіки, збереженню і розвитку культурного потенціалу, збереженню екологічно безпечного навколишнього природного середовища, а також підвищує рівень інноваційності національної економіки, сприяє гармонізації відносин між різними країнами і народами. Крім того, туризм є одним із засобів реалізації зовнішньої політики держави.

Україна розташована у центрі Європи та має всі умови для належного розвитку економіки за рахунок туризму, проте суттєво відстає від провідних держав світу за рівнем розвитку туристичної інфраструктури та якості туристичних послуг.

Фінансово-економічна криза, що загострилася останніми роками, події, пов'язані з анексією Автономної Республіки Крим та проведенням антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей, призвели до зменшення в'їзного туристичного потоку, негативно вплинули на структуру туризму та реалізацію туристичних можливостей країни на внутрішньому і зовнішньому туристичному ринку. Фактично вдвічі зменшилася кількість іноземних туристів. Україна втрачає популярність як туристичний напрям, оскільки у потенційних туристів складається враження повномасштабної війни і країна сприймається як "гаряча точка".

Мета, стратегічні цілі та завдання Стратегії

Стратегія визначає інтегрований підхід до формування і реалізації державної політики у сфері туризму та курортів, який передбачає поєднання таких складових: зокрема територіальної (міжрегіональна кооперація, досягнення рівномірного та збалансованого розвитку туристичних регіонів, територій, зон), а саме:

- північ, південь, схід, захід, центр;
- області;
- райони;
- територіальні громади;
- курорти;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				99

- туристичні території;
секторальної (створення системи стратегічного планування розвитку видів туризму на основі їх чіткої класифікації та визначення пріоритетних на державному та регіональному рівні), а саме:

- міський туризм;
- екологічний (зелений);
- етнічний;
- сільський;
- культурно-пізнавальний;
- подієвий;
- медичний, лікувально-оздоровчий;
- гастрономічний;
- релігійний;
- гірський, спортивний, велосипедний;
- пригодницький та активний;
- науковий та освітній;
- круїзний та яхтовий;
- шопінг та розважальний туризм;
- інші пріоритетні види туризму.

Основними напрямками реалізації Стратегії є:

за напрямом “Розвиток туристичної інфраструктури”

забезпечення комплексного розвитку територій, зокрема створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури шляхом:

- проведення моніторингу інвестиційних пропозицій щодо розбудови туристичної інфраструктури у регіонах;
- підготовка каталогу інвестиційних проектів у сфері туризму та курортів для представлення потенційним вітчизняним та іноземним інвесторам;
- участь інвестиційних проектів у сфері туризму та курортів у міжнародних ярмарках інвестиційних проектів;
- визначення можливостей і потреби у формуванні туристичних та туристично-інформаційних центрів;

забезпечення доступності об’єктів туристичної інфраструктури для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

забезпечення збалансованого використання природних лікувальних та рекреаційних ресурсів, збереження здатності природних комплексів до самовідтворення шляхом:

- регулювання інтенсивності туристичних потоків (антропогенних навантажень);
- створення Державного кадастру природних курортних територій та Державного кадастру природних лікувальних ресурсів;
- збору інформації та проведення аналізу стану використання природних туристичних і курортних ресурсів, удосконалення системи показників розрахунку обсягів туристичної та курортної діяльності;

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				100

- проведення державного моніторингу екологічного стану навколишнього природного середовища та природних лікувальних і рекреаційних ресурсів, фізичних факторів на курортах, туристичних територіях, у місцях відпочинку населення;

сприяння встановленню стратегічного партнерства між державними, приватними та суспільними інтересами шляхом впровадження проектного підходу до створення комплексного туристичного продукту;

за напрямом “Розвиток людських ресурсів”

удосконалення системи професійної підготовки фахівців сфери туризму та курортів та інших сфер діяльності, пов’язаних із туризмом, що сприятиме підвищенню рівня професійної підготовки фахівців у сфері туризму та курортів та якості обслуговування споживачів туристичних послуг шляхом:

- комплексного дослідження ринку праці у сфері туризму та курортів з метою визначення потреби у фахівцях відповідного профілю, розроблення відповідних базових компетентностей фахівців та підготовки освітніх програм з професійного навчання у сфері туризму та курортів з урахуванням виявлених потреб;

- гармонізації кваліфікаційних вимог та стандартів вищої освіти у вищих навчальних закладах, які забезпечують підготовку фахівців у сфері туризму та курортів, і стандартів професійної підготовки;

- затвердження кваліфікаційних вимог до фахівців туристичного супроводу;

- залучення населення до популяризації туризму;

забезпечення наукового супроводження та досліджень у сфері туризму та курортів, запровадження прогресивних інноваційних розробок шляхом:

- заохочення молоді до активної діяльності, розроблення інноваційних продуктів і започаткування бізнесу у сфері туризму та курортів за результатами проведення конкурсів на регіональному та галузевому рівні.

					2021	ГП-ПЗ	Аркуш
Змін	Кіл-ть	Арк.	Док				101